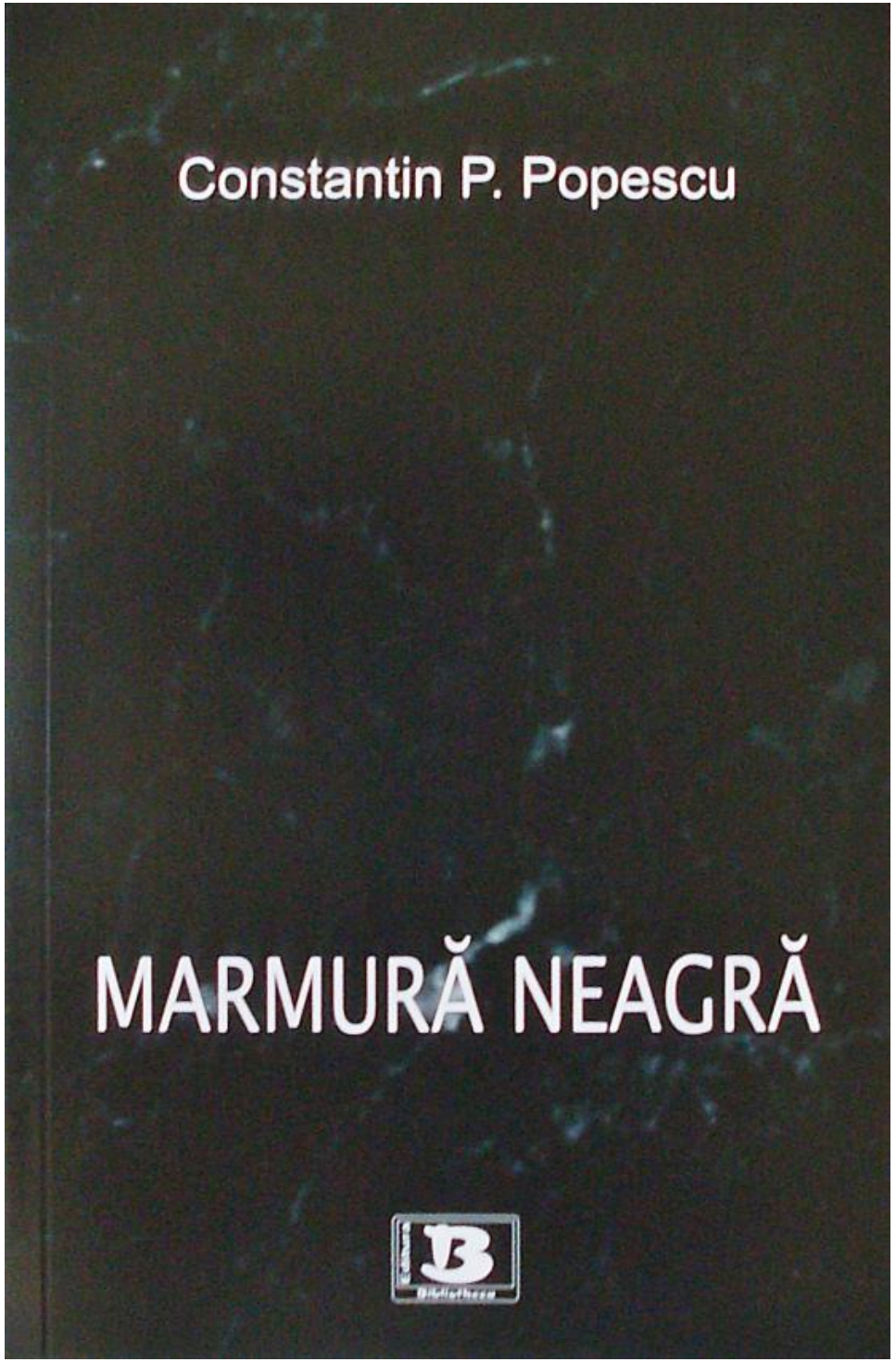

Constantin P. Popescu

Marmură neagră

EDITURA Bibliotheca
Târgovişte

N. Radian, KB 2/3, Târgovişte, 130062
tel/fax: 0245.212241
e-mail: biblioth@gmail.com
www.bibliotheca.ro

Editor - Mihai Stan

Coperta - **Bibliotheca**, după o idee a autorului
Tehnoredactare - Ioan Alexandru Muscalu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
POPESCU, CONSTANTIN P.
Marmură neagră / Constantin P. Popescu. -
Târgovişte : Bibliotheca, 2011
ISBN 978-973-712-605-4

821.135.1-31

CONSTANTIN P. POPESCU

MARMURĂ NEAGRĂ

Povestiri

Editura **Bibliotheca**
Târgovişte, 2011

Colecția
PROZĂ CONTEMPORANĂ
coordonator Mihai Stan

Copyright © 2011
Editura Bibliotheca

Toate drepturile
asupra acestei ediții aparțin
Editurii Bibliotheca & Constantin P. Popescu

A patra toamnă

În camera aceea a casei intram numai împreună. Era situată la etaj și trebuia pentru asta să urcăm scara de lemn în spirală. Mai întâi ea, apoi eu, pășeam pe treptele vechi care scârțâiau prelung din loc în loc. Sunetele acelea stridente nu răsunau ca un preludiu potrivit pentru ceea ce urma să facem împreună acolo. Fiind destul de supărătoare pentru liniștea casei, le lăsam în afara ușii. Intra întâi ea, privea ca întotdeauna mai întâi fereastra mare, care lăsa lumina asfințitului să ne pătrundă pe amândoi. Voia în felul acesta să fie sigură că totul e în ordine, dar în camera aceea nici nu putea fi vreodată dezordine. În mijlocul podelelor de lemn era așezat pianul negru și strălucitor, cu scăunelul rotund în fața clapelor, pentru că niciodată capacul pianului nu era coborât. Nici o altă mobilă, în afara unui sfeșnic așezat cuminte

pe pian, în care ardea câteodată, seara, târziu, o lumânare. Locuitori ai acelei camere a liniștii, noi doi ne potriveam stările deopotrivă cu lumina clipei de apus pe care o primeam pe fereastră. Eu, neavând un scaun, un fotoliu sau altceva pe care să stau, mă așezam într-unul din colțurile camerei, chiar pe podea. Mi se părea caldă și primitoare prin lemnul ei plin de timp. De fiecare dată mă așezam în alt colț, simțind cei doi pereți sprijinindu-mi spatele. Erau zugrăviți cu var alb, strălucitor și pe atunci lumina apusului îi putea colora în culori transparente și curate. La început am stat pe rând în fiecare colț al camerei, după o ordine pe care acum o simțeam străină. Mai târziu nu mai ascultam decât chemarea colțului care mă primea mereu ca și cum ar fi fost cel mai potrivit cu clipa când intram împreună acolo.

Ea se așeza la pian, privea registrul clapelor de sidef încet, de la dreapta la stânga și apoi invers. Se adunau atunci laolaltă în sufletul ei cele câteva clape care urmau a fi atinse de degetele mâinilor sale. Cred că aveam mereu grijă să stau în așa fel încât soarele din fereastră să îi lumineze părul și mâinile. Așezând cu gingășie primul deget pe

o clapă, apoi, după o pauză în care camera tremura de vibrația acelei prime note, pe următoarea, ființa ei delicată se schimba în calea de devenire a muzicii. Nu puteam atunci decât să rostesc versuri, de obicei cele pe care le primisem în dar de la ea și pe care le păstram în mine așa cum ea își păstra muzica. De câte ori nu obosisem astfel ore întregi, fie pe nocturne blânde de Chopin, fie pe torentele delicate aduse de Mozart, eu declamând, deși asta e o vorbă mare, cele mai potrivite strofe pe ceea ce ea cânta. Răsunau așa cum nu răsunaseră vreodată glasurile noastre împreună în camera aceea. Vocea ei, coborâtă de sus, din alte ceruri, pe clapele pianului, vocea mea, rostind versuri, urcând din piept către vocea ei.

Seara cobora pe măsură ce notele degetelor ei prindeau viață, vibrațiile pianului aduceau culori albăstrii și mai apoi stele. Dacă era vară, așa cum trăisem deja de patru ori, atunci la fereastră venea porumbița albă. Își rotea capul și privea camera, ascultând foarte atentă cântul ei și versurile rostite de mine. Îi făceam un semn cu degetul arătător la buze, să nu strice clipa cu zborul sau în alt fel neașteptat. Pleoapele ei coborau și se ridicau

pe clapele pianului. Îl răscolea cu fiorii ființei ei răscolite de muzică și pe clape cădeau câteodată, alături de degetele ei, lacrimi. Atunci vocea mea se schimba în chip ciudat, iar ea întorcea capul și mă privea. Poate că nu recitam versurile trebuincioase și tăceam. Se oprea și ea, dar crengile castanului de afară foșneau și reluam iar totul. Eram doi, într-o vară, apoi în altă toamnă și iernile urmau să devină patru. Atunci nu aprindeam focul decât în camera unde dormeam și pianul negru părea izolat în camera lui ca pe o insulă închisă de fereastra cea mare. Lumina zăpezii îi dăruia străluciri de porțelan negru și atunci doar sonatele lui Beethoven puteau aduce poeziile iernii pe buzele mele. Erau ca sărutările ei calde.

Părul ei lumina roșiatic toamna târzie și noi doi, deși putusem de atâtea ori opri vremea la apusul soarelui, primeam acum, în seara care urma să coboare, doar un apus încețoșat. Ea simțea și poate că inima ei se întrista de moarte, de aceea degetele ei alergau pe clape cum nu mai alergaseră vreodată. După ce nu reușisem să găsesc versurile și glasul potrivite pentru cântul ei, mă întristasem, iar muzica deveni atunci mai

tumultoasă. De afară, valurile de ceață albicioasă ar fi vrut să intre în cameră, dar vibrațiile pe care geamul le împrăștia sub degetele iubitei mele destrămau pâclele aproape demonice. Nu aveau putere, iar ființa ei lupta cu ele din răsputeri. Niciodată nu mai trăisem așa ceva și știam că ea va învinge, că era necesar să ardă în muzica pianului toate durerile și lacrimile vieții ei. Era magnifică în seara aceea, iar eu nu știam decât că va învinge și ceața se va destrăma pentru totdeauna. Versurile pe care aș fi vrut să le recit alături de ea, așa cum făcusem de atâtea ori, pluteau acum ca păsări nenăscute prin aerul din jurul ei și stiam că versurile acestea îi sunt de mare ajutor. Din pricina lor eu stăteam cu totul nemișcat, temător că le-aș fi putut speria și nu s-ar mai fi născut niciodată. Ascultam lupta muzicii din pieptul iubitei mele coborând pe clapele pianului, vegheate de poezia ei încă nerostită.

Târziu, după frânturi de timp pe care nu le mai puteam cântări, degetul ei atinse ultima notă și ecoul ei dăinui mult timp pe aripile versurilor nerostite din cameră. Pe obraji îi sclipeau boabe de lacrimi și pieptul ei tresălta. Se uită la mine, împietrit în colțul

din ziua aceea. Mă simțeam foarte mic, cât un punct. Dar ea se ridică și îmi înlănțui gâtul cu brațele.

– Dragul meu drag, am reușit…

Lacrimile ei îmi udau obrazul și șoapta îi era caldă ca un suflet. Ghemuiți în colțul acelui punct, auzeam amândoi versurile. Crescuseră împreună din pana poeților pe care albul camerei noastre îi primise în dar în trăirile noastre acolo. Ceața se îndepărtase și singuri martori ai clipei aceleia erau crengile castanului, porumbița albă și ultima rază de soare. De acum înainte, camera albă cu pian negru o purtam numai în noi, pentru totdeauna.

Anotimpurile toate stăteau acolo, sub lumina ferestrei celei mari, dar cel mai frumos anotimp era cel al clipei de acum.

Era a patra noastră toamnă, ca o roată întreagă.

(Silviei)

Vinul alb

– Un pahar de vin, vă rog.

– Alb sau roșu?

– Alb, un singur pahar.

Mâini dibace îmi turnau în paharul strălucitor un lichid de culoarea chihlimbarului. Nu înțelegeam de ce ei spuneau că vinul acela este alb. Nu era de loc alb, iar raza strălucind în cristalul paharului îmi spunea că soarele întârzia încă pe cerul albastru al toamnei, leneș după oboseala verii. Lăsase în culoarea vinului toți strugurii copți în arșițele care abia acum căpătaseră adevărata dulceață, iar galbenul se lichefiase în nuanța de miere a vinului. Îmi plăcea culoarea aceasta de vin vechi. Alb, spuneau ei.

M-am așezat la masa de lemn. Priveam fibrele bradului care ajunsese doar o masă de cârciumă, dar mai avea căldura lemnului viu.

O frunză căzând își făcu simțită șoapta în clipa în care sorbeam vinul acela despre care ei spuneau că e alb. Nu era alb, ci gălbui ca frunza, însă parfumul lui îmi vorbea de vechime, de amintiri și de tatăl meu. Mergea din când în când să bea un rom mic, maroniu, poate rubiniu după distilări misterioase, dar nu alb. La cârciumioarele din cartierele unde altădată se întâlneau doar îndrăgostiții la șosea, sâmbăta seara. Dar romul își ducea cu el tăria poveștilor de peste ocean. La fel făcea și tata, scriind în inima lui poveștile primite în dar de la oamenii aceia. Vinul acesta alb, în paharul acesta de cristal, era clipa mea de acum. O prezență discretă ca frunza care tocmai căzuse și care îmi șoptea că are aceeași culoare cu vinul meu alb.

Prin ființa mea se petreceau deocamdată amintiri. Aveam în față o fereastră deschisă doar pe jumătate. Vedeam copacii străzii și un petec de cer albastru așa cum numai în octombrie poate fi. Un pic rece, nu mult, încă nu era iarnă, dar răcoarea aceea ascuțea mintea și gândurile se făureau asemenea reflexelor de lumină pe marginea de cristal a paharului. Sorbisem aproape o treime și din pahar se ridică deodată ființa iubitei mele.

Mă privea cu ochii ei negri, tăcuți, adânci și misterioși, iar eu nu înțelegeam încă. Îmi păru că rostește ceva. De pe buzele ei se desprinse un singur cuvânt, *nu,* lăsând apoi un vuiet de vânt care deschise și cealaltă jumătate a ferestrei. Nu mă gândeam decât la tatăl meu, dacă va fi primit și el vreodată un fâlfâit de aripi care deschid cealaltă jumătate a ferestrei. *Nu.* Iubita mea nu îmi spunea decât asta, de parcă eu nu aș fi putut exista. Dar paharul acesta cu vin alb, așa cum îi spuneau ei, mă făcea să exist în alt fel, știind că într-o bună zi iubita mea îmi va rosti un *da* din toată inima. Fără rafale de vânt rece.

– Ești frumoasă astăzi, i-am răspuns, parcă ai avea ceva magic ascuns în tine. Dar vorbele mele nu reușeau să oprească vuietul vântului care deschisese fereastra și în cealaltă jumătate a ei. Copacii, zbătându-se în vânt, deși cu o clipă înainte văzusem pacea toamnei blânde. Ai în tine ceva magic, ești ca un vis, iubita mea, m-am auzit spunând și părul ei îmi mângâie obrajii. Purta un parfum numai al ei, îl recunoșteam și îmi era drag cum nu îmi mai fusese vreodată. Știam că odată luate de vântul acela, vorbele mele îi ajungeau până în inimă, deși îmi apăruse ca un miraj din

paharul de vin alb, cum spuneau ei. Golisem jumătate de pahar, iar restul rămas îmi părea că strălucește mai intens, mai viu. Dar fereastra era larg deschisă acum. Vântul se potoli încet și doar ecoul glasului iubitei mele mai rămase, *nu, nu...*

Vinul acela alb încă îmi îngăduia, prin culoarea lui de aur vechi, să îmi culeg gândurile din jumătatea trecută a vieții mele. De acolo îmi vorbeau ochii tăcuți ai tatălui meu asemenea unei viziuni în globul de cristal al vreunei ghicitoare. Dar în trecut, nu în viitor, mie mi se deslușeau poveștile tatălui, cărțile citite și un singur cuvânt rostit pe când eram copil: *Scrie.*

Acum, prin fereastra aceea deschisă de iubita mea rostindu-și *nu*-ul, mă simțeam absorbit în culoarea cerului albastru, curățit parcă de vântul care se oprise. Mai mult decât cer, erau apele lui albastre și line. Un vapor mare plutea și eu îi eram pasager printre oameni de toate felurile, copii, femei și bărbați. Plecasem pe puntea de fier, pe sub pasarelele și pontoanele de la bord, prin culoare înguste și cușete mai mici sau mai mari, după clasa de călătorie a fiecăruia. Îl cunoșteam bine pe căpitan, era fiul meu, așa

cum fiii sunt întotdeauna căpitani ai vasului celui mare. Ceilalți nu știau micul meu secret, iar asta mă făcea parcă mai misterios în căutarea mea. Îmi căutam iubita, îmi era dor de *nu*-ul ei pe acel vapor. Curajos și puternic era fiul meu, căpitan cu ochi albaștri și inimă curată. Desigur că toate astea se datorau tatălui meu și poveștilor lui tăcute din copilăria mea.

Fereastra pe care zburasem din fața paharului meu de cristal, încă plin pe jumătate, îmi aducea acum lămuriri de lumină pe care nu credeam că le pot primi vreodată și asta mă bucura nespus. Străluceau pe marginea paharului de cristal curat, odată plin cu vin alb, cum spuneau ei. Râdeam cu poftă de ciuda copilăriei în care tata tăcea, pentru că înțelegeam abia acum bucuria de a-mi fi lăsat moștenirea lui nerostită, aceea a poveștilor mele. Din ele, pe tainicele căi ale apelor pe care pluteam cu vaporul acesta mare, se născuse căpitanul meu. Mă primise la bord și mă puteam plimba în voie prin tainițele lui de necuprins. Imense pasarele și coridoare, hublouri rotunde ca niște ochi prin care vedeam fie razele soarelui, fie norii de furtună, fie apele adânci ale oceanelor albastre.

Pe acolo, pe punțile vaporului din paharul meu de vin alb fără a fi alb, căutasem îndelung pe iubita mea cu ochi negri, adânci, calzi și purtând numai în ea misterul ei. Știam că bunul căpitan, fiul-căpitan, mă luase cu el în călătorie doar pentru că știa că o voi găsi acolo. Poate mă așteptase, poate se îmbarcase și ea sub privirile la fel de albastre ale căpitanului. După cum și tatăl meu mă luase cu el, călătorind dincolo de ceruri împreună cu mine. Tot așa cum, uneori, dintr-un punct de vedere deosebit, așa cum priveam eu prin cristalul acestui pahar de vin alb, ochii iubitei mele erau ochii mamei mele.

Aș fi vrut ca vinul acesta despre care ei spuneau că este alb să nu se sfârșească niciodată. Aromele lui parcă vrăjite îmi lăsaseră ferestrele inimii deschise. Mă miram de puterea magică a vântului adus de *nu*-ul iubitei mele. Niciodată nu fusesem adus la viață mai mult în felul acesta. Acum îmi întâlnisem iubita cu ochi negri, adânci și misterioși. Mă purtasem pe mine pe mii de valuri cu vaporul despre care abia acum aveam cunoștință. Alături de fiul căpitan și de tatăl bun, asemenea unui amiral în retragere. În cerurile albastre, în apele adânci și nesfârșite.

Mai aveam doar un strop în paharul de cristal și îl sorbeam cu picături mici. Aș fi putut să mai cer unul, apoi altul. Dar știam prea bine ce ferestre se vor fi închis atunci. Vinul toamnei târzii își lăsa lucrarea în mine cu o blândețe pe care o dăruiam iubitei mele și căpitanului. Cred că mă întorsesem fără să îmi dau seama la masa de lemn și vedeam că are aceeași culoare de chihlimbar cu a vinului despre care ei spuneau că e alb. Aceeași rădăcină, aceeași nuanță, așa cum la fel erau și frunzele. Apele de cer le însoțeau asemenea unui înger cu aripi albe. Ca vinul, despre care ei spuneau că e alb, ca și cum ar fi știut de mult.

Mulțumeam iubitei pentru neștiința mea.

Căpitanului, pentru inima lui bună.

Tatălui, pentru tăcerile primite în dar.

– Mulțumesc pentru vin, a fost cu adevărat alb.

– Mai poftiți, e bun întotdeauna un pahar de vin vechi, alb. Deși nu e alb, limpezește…

Galeria

În anii vacanțelor de vară, pe vremea când școala era pustie și doar paznicul ei bătrân medita la viața lui în umbra castanilor care înconjurau clădirea, mă plimbam cu plăcere prin sălile goale de clasă. Bătrânul mă lăsa în voia mea. Colindam singur culoarele și îmi părea că aud aievea zgomotul și agitația din vremea cursurilor. Un profesor mai ferm ridicând vocea, foșnetele pașilor și al filelor de caiete, apoi soneria de ieșire, cea mai dragă. Sau loviturile mingiilor de tot felul de pereții sălii de sport, care acum avea un ecou deosebit pentru că era cu totul pustie. Numai frânghiile groase care atârnau din tavan se clătinau de parcă i-ar fi chemat pe băieții de zece-unsprezece ani să se cațere pe ele ca Tarzan. Mie îmi stârneau un fior de teamă, dar și de melancolie.

Poate că în fiecare vacanță de vară trebuia să înțeleg că creșteam.

Acasă, în timpul verii, părinții mei cumpărau un camion de lemne pentru iarnă. Le aruncam ca un viteaz în pivnița casei, pe arșița din iulie, dar mă bucuram că pot fi de folos. Pe urmă, așa transpirat cum eram, pătrundeam în camera ascunsă sub casă. Înăuntru era mult mai răcoare, erau păienjeni prin colțurile umbroase și vara își domolea căldura acolo. Mi se părea că sunt un explorator prin castele vechi, în ruină, că pot face tot felul de „investigații" și căutări prin locul acela. Erau îngrămădite multe lucruri vechi în pivniță și mie îmi plăcea să le răscolesc, simțind parcă tot ce obiectele acelea trăiseră cândva. Mă apucam apoi de spart lemnele, cu un topor mare și greu din fier, mult mai bătrân ca mine. Voiam cu tot dinadinsul să fac mușchi astfel. Iar lupta asta cu bietele lemne dura uneori o zi întreagă. Îmi făcea bine și mă simțeam încă o dată de folos părinților mei, care erau doar doi bătrâni.

Odată, în timp ce îmi ștergeam sudoarea de pe frunte cu trupul sprijinit pe coada toporului, gâfâind, îmi pătrunse în ochi un

strop de transpirație. Usturimea ochilor mă făcu să clipesc mai des, tot gâfâind. Și atunci, din sclipirea aceea a ochiului, mă simții deodată privit de ceva aflat fața mea. Pe bușteanul cel mare pe care tăiam lemnele, se ridicase pe labele dinapoi un șobolan cenușiu ca praful, cu ochii vii. Mă privea atent și am simțit un pic de teamă, dar ochii lui erau foarte pătrunzători. Ne priveam astfel de câteva clipe, eu stând cu mâna dreaptă pe coada toporului și el în două labe în fața mea. Altădată mi-ar fi fost teamă, dar șoarecele avea ceva deosebit și mă privea ca și cum ar fi avut ceva de împărțit cu mine.

– Sigur că am, îl auzii chițăind. Mă uit la tine cum te rupi de munca asta și nici nu bagi de seamă ce multe lemne ai spart. Nu te teme, că nu mănânc băieți ca tine, care vor să facă mușchi.

Vorbind, dădea într-una din lăbuțele lui și uimirea mă făcea să îl simt a fi un șobolan înțelept, care parcă se străduia să mă convingă asemenea unui actor.

– Hai, lasă toporul ăla, că acum nu mai trebuie să tai lemne. Nu te gândești decât la asta? Te privesc de atâtea zile și azi am hotărât să-ți arăt altceva, numai ție. Nu ești curios?

Eram. Cum se făcea că deodată știam vorbi în gând cu animăluțul ăsta nu era foarte important. Poate se datora oboselii, pentru că mi se încordaseră toți mușchii după efortul depus. Grămada de lemne sparte era dovada. Mai aveam să le rânduiesc frumos lângă zidul de cărămidă și iarna putea să vină. Acum însă aș fi vrut să văd ce dorea să-mi arate gazda mea, pentru că înțelesesem că locuia acolo, în străfundul pivniței casei.

– De foarte mulți ani, îmi răspunse, parcă citindu-mi gândul. Am vreo trei sute, să știi, doar noi și ciorile trăim atât de mult. Și să nu crezi că sunt ramolit, nu, de loc! Am încă multe de făcut pe aici și îmi mai sunt necesare câteva secole. Hai, vii cu mine, să-ți arăt ce trebuie să vezi?

Am lăsat toporul și mi-am îmbrăcat bluza, ca și cum aș fi plecat de acolo într-o lungă călătorie. Șoarecele mă privea de după cele două-trei sute de ani ale lui și eu mă simțeam nu un băiat mare, ci un copil foarte mic.

O luă înainte prin praful pivniței, cu pașii lui repezi, iar din când în când întorcea capul să mă vadă. Îl urmam și băgai de seamă dintr-o dată că eram pe culoare adânci de care nu aflasem în cotrobăielile mele pe acolo. Nu

era nimic nou însă pentru prietenul meu care mă călăuzea.

– Poți să-mi spui Animus, îl auzi rostind în modul lui chițăit. Îmi zgâriase la început timpanul sunetul vocii lui, dar acum mă obișnuisem. E numele meu de veacuri. Hai, că mai avem puțin.

Se opri în fața unui zid vechi de cărămidă. Părea întreg, iar cărămizile erau așezate într-un fel necunoscut mie. Erau foarte înguste și culoarea lor părea mai roșie în lumina palidă. Parcă ar fi vibrat de viață în alcătuirea zidului aceluia. Nu înțelegeam decât că erau zidite acolo de foarte mult timp. Animus se apucă să scoată câteva cărămizi de la temelia zidului și lăbuțele lui se dovedeau foarte pricepute. Când prin spărtura din zid se putea privi, îmi spuse:

– Fii foarte atent la tot ceea ce am să-ți spun. Nu a fost încă nici un om care să poată privi ceea ce tu vei vedea pe aici. Nici eu, deși mă uit destul de des, nu pot înțelege totul și de asta te-am adus pe tine. Înțeleg că eu pot trăi sute de ani, dar numai un om, așa cum ești tu, poate să primească înțelepciunea adâncă a ceea ce vei vedea. Eu sunt numai o călăuză pentru tine, până aici. Pesemne că

dorința ta de a căuta peste tot prin locurile astea a făcut să îți ies în cale. Apleacă-te, privește și să nu scoți nici cel mai mic sunet. Nici măcar să nu gândești, dacă poți fi în stare.

Animus se dădu la o parte, iar eu am îngenuncheat lângă spărtura din zid. Vedeam ca pe un ochi ciudat o priveliște care parcă nu era din lumea aceasta. Uimit și încercând să nu gândesc sau să vorbesc, am privit totul.

Mai întâi ochii mi-au fost orbiți de o lumină foarte strălucitoare. Aș fi vrut să mă ridic și să închid ochii, dar nu eram în stare. Pupilele aproape mă dureau, dar după o clipă am început să zăresc mai bine. În capăt, înaintea ochilor mei, lumina curgea ca dintr-un izvor cristalin. Vedeam de jur împrejur văluri de noapte și mi se părea că întreg cerul putea fi cuprins prin ochiul din zid. Stele mai mici și mai mari sclipeau departe și am înțeles că se mișcau. Încă nu vedeam totul clar, lumina acelei alte lumi nu îmi era cunoscută încă destul. Din toate părțile am văzut oameni, despuiați de orice fel de veșmânt, singuri, pășind cu capetele plecate asupra drumului care nu exista. Mergeau ca orbeții către lumina aceea din capăt. Am văzut copii și femei, bărbați, mai tineri și mai bătrâni, într-un

șuvoi în care fiecare nu părea să-l vadă pe celălalt, astfel că fiecare părea cumplit de singur. Unii murmurau cu voci străine cântece sau șoapte care se amestecau. Alții strigau. Păreau cu toții cuprinși de dureri grele. Lumina din capătul îndepărtat al galeriei îi primea pe toți în unda ei și după o vreme se întorceau. Fiecare avea asupra ființei lui o luminiță mai mică sau mai mare și acum, la întoarcere, își ducea luminița aceea cu capul sus, pășind tot dezbrăcat pe drumul de întoarcere. Am văzut copii cu o lumină atât de mare că îi cuprindea pe toți ceilalți. Am văzut oameni mari cu o luminiță mică de tot și printre ei, rari, siluete întunecate care nu purtau încă nici o luminiță. Zadarnic se petrecuseră prin unda luminii. Aveau capetele plecate și fie că se duceau către lumina de la capăt, fie că se întorceau, erau la fel de stinși. Mă temeam de ei fără să știu prea bine de ce, dar simțeam și o mare milă pentru ființele acelea. Înăuntrul meu știam că va veni o clipă sortită numai lor, în care își vor primi și ei fărâma de lumină, cât de mică. Erau sufletele cele mai sărmane din lumea aceea. Mă simțeam adăpostit în spatele zidului și știam că alături

îmi e prietenul Animus, cel care văzuse cu siguranță acest alt tărâm de multe ori înaintea mea.

Priveam spre cei pe care îi simțeam trăind în mine pe cărarea largă fără drum. Nici unul din ei nu îmi era străin. Nu eram eu cel mai potrivit să cântăresc totul și mi se părea că este o învățătură prea grea pentru un copil ca mine. Atunci, din adâncul ființei mele l-am auzit pe Animus rostind:

– Acum știi.

M-am ridicat în picioare și l-am văzut pe Animus în lumina care pătrundea prin spărtura din zid. Părea deodată foarte bătrân și ochii lui erau asemenea ochilor unui om. Lăbuțele lui tremurau de oboseală încercând să așeze la locul lor cărămizile înguste și roșii. Când termină, în jurul lui strălucea o lumină pe care doar puțini din cei văzuți dincolo ar fi putut să o ducă. Înțelegeam. Am prins corpul lui cenușiu în mâini și l-am simțit rece ca de bătrânețe. Se ghemuia în palmele mele, căutându-le căldura. Ochii lui negri și sclipitori mă priveau triști de foarte aproape. Lumina pe care o purta înconjură ființele noastre. Apoi privirile lui se stinseră. Încă îi auzeam chițăitul în minte și eram trist. Bietul

Animus, își dăruise toată lumina lui numai mie. Nu mai apucase să trăiască cele trei sute de ani și toată treaba pe care o avea de făcut mi se încredința mie, deși eram numai un copil.

L-am îngropat cu lacrimi în praful încăperii tăinuite a pivniței adânci de sub casă.

Cu roadele călătoriei mele în adânc am ieșit afară. Acolo, strălucirea soarelui îmi aspri pielea și sudoarea tăierii lemnelor se uscă. Simțeam că se află ceva neasemuit de frumos în jurul meu, asupra căruia nu luasem încă aminte până atunci. Pe lângă lumina soarelui de pe cer vedeam mii de stele călătorind pe marea albastră fără nori. Îl vedeam adeseori pe Animus printre ele și îi făceam un semn cu mâna.

Acum știam. Aflasem acolo, în adâncuri, cu Animus alături, că sunt oameni. Iar eu aveam foarte multă treabă de făcut.

În vacanța aceea am îmbătrânit cu câteva sute de ani. Dar sunt fericit.

Fiul lui Petre

Petre fusese întâiul fiu al familiei. Născut în anii de dinainte de războaie, dacă ar mai fi trăit ar fi împlinit acum o sută unu ani. Și nu mai era încă pe aici, plecase la clipa sortită plecării, închizând ochii în umbra ultimului său zâmbet. Petre primise în dar un fiu, la anii maturității, atunci când războaiele se încheiaseră pentru un timp. Pe urmă aveau să vină altele, mereu alte și alte lupte. Unele nevăzute, dar cumplit de dureroase și Petre nu înțelegea decât minunea care îi fusese hărăzită prin fiul lui. Știa doar că va trebui să-l îngrijească, să-l arate Soarelui, așa cum făcuseră și cei dinaintea lui. Ca privirile luminii să-i mângâie și să-i întărească trupul, în timpul sortit lui de ceruri pe lumea aceasta. Un botez al luminii care avea să apere pruncul de toate cele rele și să-i dea puterea de a duce cu bine mai departe menirea trupului și a vieții primite din cer.

Așa a făcut Petre și fiul lui privea uneori fotografia veche în care Petre, tatăl, îmbrăcat într-un palton lung, își ținea fiul în razele blânde ale soarelui. Era iarnă, fiul lui Petre avea doar câteva luni și era înfășat în scutece groase. Albul curat al zăpezii avea să-l urmărească toată viața pe fiul lui Petre. Era imaginea cea mai curată a luminii pe care o cunoscuse vreodată.

În lumea aceea în care fusese trimis, fiul lui Petre nu știa prea bine ce are de făcut. Învăța cum se luptă oamenii și mai ales durerile pe care și le pricinuiau unii altora. Nu înțelegea de ce, iar mai târziu, atunci când anii lui crescură la număr, încă era uimit. Ca băiat, primise lovituri de la ceilalți numai pentru că avea ochi albaștri. Ca tânăr, îl umiliseră pentru că nu se împăuna ca un frumos animal de pădure pentru farmecele fetelor. Nu avea mușchi pe care să și-i umfle și nici haine frumoase și bani. Îi spuseră că așa e aici, că toți se mănâncă unii pe alții, că viața e o luptă și că peștele cel mare îl înghite întotdeauna pe cel mic. Îi mai spuseră oamenii că asta nu se poate schimba, că mii de ani se făcuseră jertfe omenești, că zeii erau mai blânzi atunci și că sângele vărsat în felul

acesta curăța păcatele neamurilor, pentru care trebuiau să fie cu toții pedepsiți. Dar fiul lui Petre nu voia să înțeleagă. Pe anii copilăriei lui se așternea o singură întrebare, anume de ce trebuie să fie numai și numai așa. De parcă ar fi uitat cu toții cine sunt, ce sunt și de unde vin. Iar el, fiul lui Petre, înțelegea uimit că încă își mai amintește locul de unde fusese trimis în dar tatălui său, Petre, în anii când războaiele se încheiaseră numai provizoriu. Nu putea să priceapă uitarea celorlalți și înțelegerea faptului că ei nu puteau face lucrul acesta îl întrista peste măsură. Se simțea neînțeles și singur, nu găsea puntea de legătură cu ceilalți, trăind între ei și în felul lor. Într-o nesfârșită luptă, fără oprire, fără sens. Știa că va găsi calea către oameni, de aceea fusese dăruit oamenilor și avea la rândul lui să fie dăruit cu un fiu.

Toate astea pluteau încă în jurul ființei fiului lui Petre, dar numai Petre putea ști cu adevărat. Iar dacă Petre alesese tăcerea, era numai pentru că știa că fiul lui va fi ales să tacă și să scrie apoi despre toate acestea.

Fiul lui Petre vedea minunea înfloririi pomilor, a gâzelor, a norilor care întrupau pentru el îngerii și știa, așa cum numai copiii

știu, că toate acestea sunt adevărate. În fiul lui Petre trăia tatăl lui, din ce în ce mai tăcut pe măsură ce fiul creștea, dar din ce în ce mai adâncit în înțelegere. O singură dată, de mult, tatăl fiului și-a lovit fiul, dar durerea părintelui fusese atunci cu mult mai mare. Erau timpuri care se schimbau pe atunci și oamenii se obișnuiau greu cu ele. Tatăl fiului păstra tăinuită în el credința, știința ascunsă în tăcere și rostită în chip tainic numai pentru fiul lui. Tare și de neclintit ca o stâncă, în ciuda fragilității ființei lui, lângă mama Maria, care simțea totul și ea. Nu mai avea mult de trăit. Petre cunoștea toate tainele vieții și ale morții și știa că ultima lui învățătură pentru fiu va fi închiderea ochilor asupra ultimului său zâmbet. Senin ca o întoarcere acasă. Petre, numele lui, al întâiului fiu al acelui neam, era cu adevărat o piatră. Numai trupul tatălui, deși puternic, fusese slab. Dar fiul lui Petre moștenise nu numai slăbiciunea mușchilor, ci și puterile fine și pătrunzătoare ale luminii. Fiul lui Petre va scrie despre toate acestea. Despre coborârea unui duh de lumină într-un trup tare și greu ca o piatră a uitării.

Ca o altfel de pedeapsă. Sau ca o mântuire.

Așa cum Petre primise darul scump al fiului său, și fiul lui primi un dar al unui singur fiu. Se întâmpla asta cu mult mai devreme decât în viața lui Petre. Fiul lui Petre era mult mai tânăr și copilul veni la un alt soroc stelar, atunci când toate cele de trebuință venirii lui se plămădiseră în cer. Fiul lui Petre își arătă pruncul soarelui, într-o dimineață de vară, știind că așa trebuie. Ochii albaștri ai fiului fiului lui Petre trebuiau să ducă mai departe nesfârșita înlănțuire a blândei lumini. Apărarea din strămoși se făcea din nou și asupra copilului acestuia. Trupul lui avea să fie mai voinic, mai puternic, pentru că vremurile se schimbau iarăși și războaiele nevăzute își făceau simțită lucrarea. Duhul tatălui său îi spunea fiului lui Petre ce are de făcut și el se supunea cu toată dragostea. La vârsta aceea, fiul lui Petre încă se mai întreba de ce are cerul numai un tată, cum nu e acolo sus și o mamă. Atunci, din îndepărtarea amintirilor lui se ivea mama Maria.

„Uite-așa, ține cele trei degete de la mâna dreaptă la un loc. Care ți-e mâna dreaptă?”

Copilul, fiul lui Petre, se uita la cele două mâini, ridica pe cea dreaptă în fața ochilor și

mama îi împreuna degetul mare, pe cel arătător și pe cel mijlociu. Într-un mănunchi misterios. Fiul lui Petre nu înțelegea ce e de făcut cu celelalte două degete, pentru că aritmetica lui neștiută îi dădea un rest ciudat de două degete. „Ține-le strânse", îi spunea mama Maria. „Acum duci mâna la frunte și spui *În numele Tatălui*. Pe urmă o lași în jos până la piept și spui *În numele Fiului"*. Copilul plutea cuprins parcă de temeri de-abia cunoscute și făcea totul întocmai cum era învățat. „Acum duci mâna la umeri, spui mai departe la primul umăr *Și al Sfântului Duh* , iar la celălalt spui *Amin*. Asta e tot, acum știi să te închini", mai spunea mama Maria.

Fiul lui Petre știu atunci că este și al Mariei. Mama Maria poate că simțea în inima ei drumul grelei cruci pe care fiul lui Petre îl începea în clipa aceea. Dar știința adevărului ei o avea numai tatăl fiului lui Petre. Mânuța mică de copil se alcătuia pe sine în omul din trup. Ca o presimțire, fiul lui Petre știu atunci că nu numai tatăl era de ajuns acolo, în lumea în care venise, ci mai trebuia să fie și o mamă. Petre, ca o piatră, avusese și el o mamă, acum foarte bătrână, care îi dăruise și lui un trup din pulberea stelară adusă odată, de mult, de

tatăl lui Petre. Bunicul, cum i se spunea în lumea aceea, cel care murise într-unul din războaie mult înainte ca fiul lui Petre să se fi născut. Mama lui Petre încă mai trăia pe atunci, când el, fiul lui Petre, primea învățătura nouă a crucii. Avusese grijă de cei cinci copii ai ei o viață întreagă. Îl pierduse pe unul într-un foc mare pe un vas de război, de mult de tot. Îl chemase Gheorghe. Ceilalți patru copii trăiseră, cel mai mare dintre ei fiind Petre. Iar asupra fiului lui Petre se răsfrângeau toate chipurile dragi ale acestor oameni.

Fiul lui Petre își arăta fiul luminii Soarelui și își amintea toate astea. Se vedea îmbătrânind astfel. Dar bătrânețea lui era tânără și vindeca prin fiul primit în dar din ceruri toate durerile despre care nu îi spuseseră nimic atunci când îl trimiseseră în lumea aceasta. Cei de acolo, de sus, știau că avea să primească de la tatăl lui darul de neprețuit al luminii, ca o pavăză de netrecut împotriva oricărui rău al oamenilor acestei lumi. Iar fiul lui Petre trebuia să dea moștenirea mai departe fiului său. Unui alt fiu al luminii, dar fiul lui Petre știa că vremurile

se schimbau iar. Soarele lor, acela al miilor de ani, le șoptea din ce în ce mai des despre Tatăl tuturor sorilor, pe care fiul fiului lui Petre avea să-l afle după ei, tații lui pământești. El, fiul lui Petre și tatăl lui, erau numai deschizătorii drumurilor noi ale cerurilor, aici, pe pământul acesta, mamă din cer.

Menirea fiului lui Petre se apropia de sfârșit. Ar fi vrut să mai trăiască numai până ce fiul lui va fi fost dăruit cu lumina cea mare a Tatălui tuturor sorilor cerești. Dar era mulțumit și așa, dacă i-ar fi fost scris să închidă acum ochii asupra ultimului său zâmbet, așa cum făcuse și Petre, tatăl lui. Și mai înainte tatăl tatălui lor... Era una deopotrivă cu tatăl, cu fiul și cu sfântul duh al luminii, așa cum îl învățase mama Maria. Petre, piatra, Fiul, duhul, lumina, botezul. Mama Maria și lungul drum. Cu micile lor greșeli și păcate omenești, de deasupra lui, fiul lui Petre primea ocrotirea părinților și ducea moștenirea mai departe.

Aici, acum, în brațele lui stătea cu adevărat fiul fiului lui Petre, înălțat spre lumină.

Interogatoriul

Cunoștea bine încăperea. Cunoștea bine obiceiurile locului. Cunoștea bine ritualul desfășurării interogatoriului. Și totuși, astăzi se întâmplase ceva deosebit. În loc să-l trezească brusc la ora aceea stranie a nopții, când energiile vieții sunt cele mai slabe, îl duseseră cu mult mai devreme în camera cunoscută. Poate că nu și-ar fi dat seama de oră, dar ferestrele cenușii, cu geamuri mate, lăsau să pătrundă lumina unui asfințit. Se gândi că poate au obosit și anchetatorii, că erau și ei doar niște oameni obișnuiți. Adică nu chiar atât de obișnuiți, dacă se lăsaseră înstăpâniți de jocul legii forței. Forță care trebuia doar să smulgă mărturisiri, de obicei neadevărate, inventate în laboratoare secrete pentru a înspăimânta. Omul avea mâinile încătușate și strălucirea metalului părea mai rece în reflexia cenușie a luminii apusului. Se

așează în fața anchetatorului, pe scaunul pus la distanță de biroul negru, plin de hârtii și scrum de țigară. Gardianul care îl dusese până acolo se retrase închizând ușa și prizonierul simți liniștea de jur-împrejurul pereților afumați și murdari. Țigara personajului din spatele biroului lăsa să se ridice un nor gros de fum. Prizonierul îl privi, înalțându-se în inele spiralate, spre un cer ascuns, drept, netulburat de nici o adiere de aer. Putea imagina o sumedenie de lucruri în mintea lui, dar alese pentru ședința asta neobișnuită să spună numai *da.* La toate întrebările viitoare, chiar și la acelea care ar fi așteptat în mod logic un sigur și singur nu. Va face întocmai, iar ei nu-i vor putea face nimic. Simți, dincolo de mâinile încătușate, libertatea lui interioară, întărindu-l. Nu se mai putea teme de nimic, îl încercaseră toate temerile și locul acela sinistru avea pentru el menirea de a-l face posesorul puterii propriilor frici. Le învinsese, așa cum îl va învinge prin *da*-urile spuse astăzi și pe procurorul sau anchetatorul pe care îl privea drept în față, cum stătea așezat dincolo de biroul negru și învechit.

În mod straniu, anchetatorul îi întinse fără o vorbă pachetul de țigări proaste, fără filtru.

Cu amândouă mâinile unite în cătușe, apucă țigara și primi flacăra brichetei. Sorbi fumul cu sete și se înecă. Celălalt începu să vorbească. Omul nici nu îi auzea întrebările. Erau aceleași de fiecare dată, rostite doar cu alte propoziții. Vocea celui dinainte i se părea dogită și aspră. Nu-l cunoștea, era un anchetator nou, dar așa era obiceiul acolo. Uniforma lui întunecată duhnea a tutun și sudoare veche. Figura îi era rece și palidă. Nici un mușchi nu i se clintea pe chip, printre ridurile săpate adânc. Erau cam de aceeași vârstă și prizonierul rosti brusc primul lui *da*.

Celălat tresări. Nu se așteptase la asta și fumul țigării lui tremură pentru o clipă. Prizonierul înțelese surpriza. Dar nu primi cu bucurie lumina albă a lămpii ațintită deodată de celălalt pe fața lui. La început îl orbi, dar mai apoi întrezări doar pata de umbră rămasă din ființa celuilalt în spatele luminii. Știa că celălalt va vorbi în continuare și planul lui cu rostitul *da*-urilor avusese efect. Rosti încă un *da*, neîntrebat, sau întrebat fără a fi auzit întrebarea. Aștepta ca de pe biroul negru să i se întindă obișnuita hârtie pe care să o semneze. În loc de asta i se întinse scrumiera pentru restul țigării lui. O stinse cu mâinile

împreunate în metalul cu inele. Umbra din spatele luminii căpătase dintr-o dată un glas mai mic. Poate era efectul surprizei. Nici nu mai părea la fel de mare și omul se gândi că în lumina albă a becului poate să aibă loc o trecere spre alte stări, ca de la un capăt al luminii către celălalt. Așa simțea el lumina, călăuză din întuneric spre alte căi, iar cel aflat în spatele lămpii habar nu avea ce poartă îi deschisese în felul acesta. Ar fi trebuit să se teamă de lampa aceea și de șocul ei, așa se gândiseră anchetatorii. Credeau că erau văzute astfel toate semnele arătate de chipul luminat. Nici o umbră de mărturie neadevărată nu trebuia să scape vânătorii lor obișnuite. Omul încătușat se simțea cum nu se poate mai liber în conul abajurului care înconjura becul și dacă și-ar fi văzut umbra din spate s-ar fi minunat de cât de mare părea. Cealaltă umbră continua să dispară și pe măsură ce dispărea și vocea i se auzea din ce în ce mai încet.

Fereastra cenușie împrăștia doar întuneric și prizonierul știu că venise noaptea. Fără să se gândească la timpul scurs în camera pe jumătate luminată și întunecată în cealaltă jumătate, mai rosti încă o dată un *da*. Celălalt

păru că tace, dar omul din lumină nu îi mai zărea nici măcar umbra. Ceva straniu se întâmpla în universul celor patru pereți ai camerei și prizonierul se ridică în picioare. De dincolo de birou se simțea doar fumul țigării care continua să urce netulburat spre tavan. O rumoare ca de albine se auzea foarte încet dinspre birou. Auzul prizonierului, încordat, pricepu întrebări care deveniseră șoapte. Înaintă un pas, ieșind de sub conul de lumină cu jumătate de trup. Peretele din fața biroului îi arăta umbra mărită și mișcarea foarte lină spre birou. Lumina lămpii rămase liberă și în clipa aceea prizonierul simți cătușele alunecându-i singure de pe încheieturile mâinilor.

Privi dincolo de birou, dar nu mai văzu pe nimeni. Apucă lampa și o întoarse cu fața spre scaunul gol al anchetatorului. Liniștea deveni deplină și omul privi sub birou, dar nu-l găsi pe celălalt nici acolo. Se uită atent spre zidurile afumate și îngălbenite, căutând o ușă pe care nu o văzuse. Era numai ușa pe care fusese adus, atât de închisă încât liniștea ar fi lăsat să se audă un zgomot cât de mic dacă ar fi fost deschisă. Privi hârtiile împrăștiate pe biroul negru, în dezordine. Ar fi citit toate cele

notate cu semne de creion și cerneală pe ele, dar își auzi glasul rostind încă o dată, tare, un *da*. Zâmbi apoi, ca și cum ar fi înțeles ce se putuse petrece. Pe una din hârtiile biroului, printre resturile cenușii de scrum, aproape imperceptibil, un punct viu se străduia să ajungă la marginea neagră a biroului, evadând cu teamă din albeața hârtiei. Sub lumina puternică a becului alb, semăna cu un purice care nu putea sări, ci își trăgea cu greu picioarele după el. Lăsa în urma lui pe hârtie o linie neagră, alcătuind un scris al unei alte limbi. Prizonierul privi cu atenție, păstrându-și zâmbetul tăcut. Libertatea dobândită a mâinilor lui putea strivi vietatea aceea înfricoșată cu un singur deget. Dar omul rosti, cu o adâncă respirație, numai încă un *da*, al cărui suflu făcu gângania să dispară în universul de necuprins al încăperii.

Omul stinse lampa de pe birou. Fereastra cenușie lăsa să intre lumina încă plăpândă a zilei care se năștea. Prizonierul se îndreptă încet spre fereastră și o deschise. Cremonul de metal se lăsă rotit cu greu, de mult timp nu mai fusese folosit. O adiere proaspătă de aer pătrunse în încăpere, odată cu foșnetul vântului prin stejarii de afară.

Da, spuse iar omul, parcă pentru întâia oară. Știa că afirmația rostită făcea cu putință trecerea tuturor spre alte tărâmuri ale cosmosului.

Prizonierul își privi mâinile descătușate. Le așeză una lângă alta peste hârtiile de pe biroul negru și așteptă.

Pantofii

Cumpărasem pantofii aceia de toamnă de mai mult timp, mult înainte să vină toamna. Dar nu i-am încălțat decât atunci când octombrie se așezase deja, când ploile se răciseră și vântul împrăștia frunzele galbene. Nu mai erau strălucitoare în galbenul lor frunzele. Doar septembrie le îngăduise ultima lor sclipire aurie și acum zăceau adunate de vântul rece în grămezi umede pe lângă ziduri și trotuare. Era trist, dar eu îmi duceam pantofii să se „lase" în umezeala ploii, știam că asta îi face mai ușor de purtat. Așa mă învățase tata pe la vreo doisprezece ani, când mersesem împreună pentru prima dată într-un mare magazin de pantofi, prin octombrie.

Oamenii evitau acum să umble pe străzi serile. Le era lehamite de atmosfera de toamnă care te făcea să te simți la Londra.

Septembrie, cu apusurile lui colorate violet, îi îmbiase la lungi preumblări, dar acum se scursese. Începuseră cursurile școlilor, facultățile își adunau și ele studenții. Toată lumea se așezase în matca ei de viață. Numai eu mă plimbam, pe vremea asta destul de vitregă, asta ca să mă obișnuiesc cu noii mei pantofi. Nici nu prea băgasem de seamă pe unde merg, mă duceau pantofii singuri de parcă ar fi fost fermecați.

Pe drumul meu doar luminile felinarelor se simțeau un pic mai calde, restul priveliștii era rece, stins de frig. Picioarele însă le aveam calde în pantofi și asta dăruia mersului o plăcere pe care vremea de afară nu mi-ar fi putut-o da.

Nu mai circulau decât foarte rar mașini, ferestrele locuințelor se stingeau pe rând și eu îmi spuneam că vine de-a binelea noaptea, deși se întunecase de mult. Se făcuse foarte liniște și pașii mei în pantofii noi abia se făceau auziți. Priveam cerul, era destul de senin, doar nori răzleți îi populau imensitatea, luna nu se vedea, iar crengile mari și goale ale copacilor se tânguiau spre înalt. Ploaia monotonă se oprise și lor le era frig fără hainele de frunze. Mie însă îmi veni o poftă

teribilă de mers, mă încântau pantofii cei noi și confortul picioarelor mele în ei.

La început, pașii mei au fost destul de sportivi, grăbiți și pantofii trecură cu bine testul. Nici umezeala, nici frigul nu îi obosiseră și abia după asta mi-am zis că graba era fără nici un rost. Aveam înainte o noapte fără ploaia rece, fără ger și am lăsat pasul mai moale. Pe trotuar, zgomotul tocurilor mă făceau să mă gândesc la un ceasornic sau la tocurile cui ale doamnelor. Singur în noaptea aceea, doar gândurile mele mai fluturau în plimbare. Înțelesei ritmul pașilor din ticăitul pantofilor. Se sincronizau cu respirația mea și chiar cu bătăile inimii. Mi se părea că mă călăuzesc singuri, fără ca eu să fi dorit așa ceva. Eram încă surprins, dar dintr-o dată sunetul pașilor mei se multiplică, în așa fel încât începu să se audă cumva în spatele meu. Nu eram decât eu pe stradă, dar am întors totuși capul înapoi. Mă temeam că aș fi fost urmărit sau nu știu ce impresie ciudată mă făcea să aud alături de sunetul pașilor mei, un pic mai în urmă, sunetul ca un ecou al altor pași. Mergeam la fel de leneș, dar în capul meu parcă se învălmășeau gândurile altuia. Mă vedeam pe toate drumurile străbătute de-o viață, cu

diverse încălțări, de la tenișii ieftini pe terenul de tenis din adolescență, la pantofii mai scumpi pe care îi încălțasem la o nuntă și care mă strânseseră îngrozitor. La bocancii din armată și la sandalele ușoare de piele pe vremea când mergeam la ștrand, în verile copilăriei. Pe lângă gândurile mele, pașii din urmă se făceau simțiți în auzul meu de parcă ar fi fost ale unor picioare străine care purtau acele încălțări. Cizme nu purtasem niciodată, nici pantofi scumpi, după ultima modă. Nu îmi plăcuseră, nu voiam să ies în evidență cu vârfurile ascuțite ale pantofilor, pe care mi se părea că se vor așeza toate privirile. Purtasem însă papuci de toate felurile. Mi se dăruiseră câteva perechi cu mult drag, chiar de către cele care purtau de obicei tocuri înalte, al căror sunet părea că mă urmărește acum pe asfalt.

Ajunsesem pe străzi largi și gândurile și pașii mei căpătau ceva din lărgimea străzii. Respirația mea se rărise de asemenea. Ecouri ciudate și amintiri parcă ale altuia îmi dădeau târcoale în noaptea care nu mai părea atât de rece. Se luminase și cerul de nori și luminițele stelelor se întețiseră în lipsa lunii. Mergeam înainte, apoi casele se înălțară mai sus, deveneau tot mai mari și pe mine începură

parcă să mă strângă pantofii, iar în urmă ecourile celorlalți pași se auziră mai tare. Mă înfioram și mă apropiai de zidurile înalte, care parcă se ridicaseră dintr-o dată până la stele. M-am gândit să mă opresc brusc și apoi să mă întorc înapoi la fel de brusc, să îmi sperii urmăritorii, dar nu îndrăzneam încă. Pantofii aceia se încăpățânau să mă ducă înainte și pașii din urmă de asemenea. Mă temeam din ce în ce mai tare, iar în fața ochilor vedeam acum nălucile unor soldați întunecați și purtând bocanci grei și negri. Își purta fiecare arma de metal în mâini și murmurau în cor un cântec, în ritmul pașilor cadențați. Răpăiau cu tălpile pe caldarâmul străzii, dar între mine și ei era încă o perdea de noapte, care însă mă înfricoșa. Nu aveam apărare, așa mă simțeam și bieții mei pantofi își pierduseră destinația în calea acelor soldați. Îi simțeam a fi aproape învinși, dar nu încă.

Atunci mă oprii și lipsa ritmului pașilor îmi opri parcă și respirațiile și inima. Mă gândeam că în noaptea asta stranie îmi întâlnisem toți pașii vieții și deodată totul se oprise.

Mă oprisem. Muream? Era asta ultima mea noapte, după ce plecasem doar într-o plimbare cu pantofii noi pe ploaie?

Mă odihneam lângă un zid înalt și pantofii parcă se odihneau și ei. Un petec de cer se zărea deasupra, mic cât o batistă printre zgârie-nori. Nu mai eram în orașul meu, simțeam asta, iar oprirea respirației și a inimii îmi spuneau că nu mai merg, că stau cu adevărat pe loc. Nici urmă de plutonul de soldați, nici alte urme de pași înapoia mea. Mi-am dat seama că oprirea mea îi alungase acolo de unde veniseră. Am privit în urmă și privirile nu îmi puteau trece de zidul de întuneric al nopții, altfel senine. Vreun alt zgârie-nor, mă gândii. Dar privind apoi înainte, la fel nu puteam vedea prin noapte, nici în stânga și nici în dreapta. Se stinseseră toate luminile acelor zgârie-nori? Era o pană generală de curent? Cum naiba, că doar pe aici venisem și felinarele încă mai luminau. Doar batista mică de cer de deasupra capului mă privea senin prin stelele ei. Acolo era singura evadare, iar eu înțelegeam.

Mi-am privit pantofii cei noi și care îmi dovediseră că au cu adevărat puteri miraculoase. Mă duseseră credincioși pe drumul pe care numai eu îl puteam străbate și primiseră în familia lor toate încălțările vieții mele. Mai scumpe sau mai ieftine, mai

triste sau mai fericite, cu toate felurile de ființe omenești care le purtaseră și pe care ei, pantofii, mi le dăruiseră acum. Le eram recunoscător, înțelegeam că sunt ultimii mei pantofi, că pașii următori erau ai fraților lor. Și că nu aveam a mă teme de nici unul dintre urmăritori, pentru că eram doar eu singur în apropierea mea și în fiecare, apoi zidurile înalte. Nu eram închis, nici blocat, dimpotrivă, abia acum puteam păși, cu toți frații mei încălțați în apropiere. Doar prin ei mă puteam urca spre petecul de cer dintre zgârie-nori și nu aveam nevoie de aripi pentru asta. Pantofii mei începură să mă ridice încet, vrăjiți, așa cum înțelesesem că poate fi doar viața. De acolo, de sus, din petecul acela de cer meritat, puteam pleca oricând și desculț.

Dimineața, când m-am trezit, cerul era senin și clar, iar octombrie se făcuse deodată aprilie. Mi-am spălat ochii cu apă rece și din oglindă îmi răspunse chipul unui bătrân. Avea ochii foarte pătrunzători și părea că îmi spune ceva despre o pereche de pantofi. Iar când m-am dus aproape de ușă, unde îmi las de obicei pantofii, i-am găsit învechiți și scorojiți de parcă mersesem numai cu ei o viață întreagă.

De atunci, bătrânul acela mă privește în fiecare dimineață. Iar mie îmi e tare drag. Are tabieturile lui, luleaua și tutunul, cafelele amare și tari, are reumatisme de care face haz. Citește foarte mult și mă pune să-i aduc mereu alte cărți. Are încă ochi foarte buni, nu poartă ochelari și vede tot. Dar e un înțelept cu care mă plimb alături mereu. Poartă aceiași pantofi cu mine.

Regele nopții

Mă privea, aproape nevăzut. Îi simțeam pașii în liniștea desăvârșită a nopții. Nu trebuia să am ochii deschiși, îl vedeam și dincolo de lumina aruncată pe fereastră de lună. Dincolo de pleoape, dincolo poate de mine însumi. Era acolo, viu, în înfățișarea care putea fi văzută de oameni. Forma lui pe țesătura albă a perdelei era mai clară ca lumina lunii. În acel miez de noapte îl chemase ceva nedescoperit încă în mine sau era poate doar nevoia lui de a avea un suflet aproape. Era Regele Nopții. Singur așa cum nu mai fusese vreodată un rege, fără să mai aibă un singur sfetnic supus sau o suită împrejur. Numai coroana lui aurie, peste părul întunecat și lung îi arăta măreția. Îmi părea cunoscut de foarte demult. Nu eram nici înfricoșat, nici mirat. Aveam poate și eu nevoie de el și de aceea se ivise în miez de noapte. Aștepta, nemișcat și tăcut. Știam că îmi va vorbi

asemenea unui spectru, unei fantasme și că numai eu îl puteam asculta cu adevărat.

Nu mai locuiam în castel de câteva secole, uitasem. Îmi mai aminteam uneori doar turnul din care priveam stelele în nopțile senine de august. Din când în când cădea câte una și eu mă întristam atunci. Aveam acum o casă modestă, dar spațioasă, pe care cei care o locuiseră înainte o lăsaseră foarte curată, cu parchetul proaspăt lustruit, tăiat din lemnul pădurilor bătrâne. La fel erau și grinzile acoperișului, mari și sigure în stabilitatea lor. Păreau să țină de sute de ani acoperișul înclinat, acoperit cu țiglă argiloasă, arsă în cuptoare medievale și în soarele altor sute de veri. Copacii bătrâni care înconjurau casa îmi vorbeau în felul lor drag mie atunci când vântul trecea peste coroanele lor bogate. Mă simțeam foarte acasă acolo. Câteodată, pereții de cărămidă tencuită foarte alb îmi aduceau ecouri ale altor suflete călătoare prin căușul acelei case. Mi se păreau foarte apropiate, în așa fel încât silueta maiestuoasă de pe perdeaua albă a acestei nopți nu mă mira de loc.

Încă așteptam să șoptească un cuvânt, pentru că știam că va vorbi. Sub coroana lui

de lumină îi puteam vedea ochii mari și negri ațintiți asupra ființei mele întinse în pat. Stăteam cu mâna stângă sub cap, pe perna mare și albă și îmi imaginam ceea ce Regele Nopții vedea acolo. Pe mine, întins ca un cadavru cu o mână sub cap, pe jumătate mort în poziția aceea, adormit într-o stare de veghe deosebită de aceea din timpul zilei. Atunci lumina clară mă împingea către tot felul de acțiuni zilnice. Acum moleșeala aceea era un fel de oboseală moale și catifelată, plăcută pesemne întâlnirii cu Regele Nopții.

Pe holul cu grinzi de lemn se auzeau tot felul de sunete și mi se părea că pe acolo vor veni supușii Regelui, în camera mea de liniște. Nu era însă nimeni, aflai asta de pe buzele parcă lipsite de viață ale Regelui.

– Nu vine nimeni, rosti. Nu mai am supuși și sunt singur cum nu a mai fost vreodată un rege. Caut regatul meu de mii de ani, rătăcesc pe perdelele și acoperișurile celor pe care credeam că îi conduc, dar nimeni nu mă recunoaște și nu mă onorează așa cum ar trebui să fie primit și onorat un rege. Mi-au ascuns împărăția, așa cum uneori unui copil îi ascund jucăria pentru a-l face să o caute.

Vorbea șoptit și totuși vorbele lui căpătau ecouri adânci în liniștea nopții albe. Nu mă miram că îmi vorbește mie. Eram singurul lui ascultător și poate singurul lui prieten. Îmi era drag pentru că era atât de singur, cum nu mai fusese vreodată un rege.

– Fii bine venit, Rege al Nopții. Povestește-mi ceva despre tine. Te ascult.

Parcă nici nu deschisesem gura și vorbele mele ajunseseră deja la Rege. Eram poate pe aceeași rază lunară de înțelegere, ca o telepatie pe care știam că o port dintotdeauna în ființa mea. E drept că o folosisem foarte rar, pentru că foarte rar mă întâlneam cu oameni călătorind pe aceeași rază de lună cu mine.

– Sunt bătrân și ostenit, iar coroana asta mă apasă prin netrebuință. Mantia pe care o port mă ascunde lumii, iar cei care mă primesc, la fel cum faci tu, sunt foarte puțini, din ce în ce mai puțini. Cândva, în vremurile regatului meu, Regina mea era frumoasă și strălucitoare alături de mine. Era Regina Zilei. Fiii noștri, prinți ai Nopții și ai Zilei, s-au răspândit de mult prin regate străine și au pierdut moștenirea primită în dar de la noi. S-au făcut oameni obișnuiți, iar câteodată, când își mai aduc aminte de obârșiile lor

cerești, sunt cuprinși de revolte neînțelese de cei din jurul lor. Aceștia nu sunt suita lor mândră, nu înțeleg că hainele lor nu mai sunt acum mantiile nobile, coroana de lumină pe care o poartă nu mai poate fi văzută. De aceea își bat joc cu toții de prinții mei și ai Reginei Zilei. Ei, prinții mei și ai Reginei, nu pot face altceva decât să îi iubească pe cei batjocoritori. Umblă în zdrențe, laolaltă cu toți și numai fiii noștri știu că dragostea le va readuce tuturor celorlalți amintirile. Luminile strălucitoare și faima regatului lor uitat. Ecourile muzicii din ceruri le mai răsună încă în auz, dar numai lor. Rătăcind, rătăcind, tânjind neîncetat fără să știe către ce. Sunt cum nu se poate mai îndurerat, dar nu mai pot face nimic odată ce curtea mea s-a năruit sub rătăciri și rătăcitori. Regina mea a pierit în ceruri. A rămas din ea doar o floare pe care oamenii o numesc Regina Nopții, neștiind. Un rege singur nu poate fi decât trist. De aceea, fiind trist, fug toți de el.

Ascultam și Regele Nopții mi se părea foarte uman, deși lumina nopții l-ar fi putut face să fie rece ca luna, un strigoi sau o arătare care altora le-ar fi făcut sângele să înghețe în vine. Înțelegeam durerea lui și aveam

senzația că și el știa asta. Altfel poate nu mi s-ar fi arătat la fereastra cea mare a camerei mele. Stătea încă drept și maiestuos, iar aura de lumină din jur îl făcea cu adevărat fermecat, călător îndepărtat și ajuns acum până la mine.

– Poate că vrei să dormi, îmi spuse, dar tăcerea mea îl lăsa să creadă că se înșeală. Însă nu îl puteam păcăli.

– Nu mă înșel, am știut că mă aștepți de mult, pentru că ești unul dintre cei care pot înțelege. Ești și tu un prinț rătăcind prin veacuri. Ai amintiri și mai ales ai acea stare deosebită dintre somn și veghe care se cheamă harul stăpânirii timpului.

Tăcu din nou.

– În zori am să mă preschimb iar în brumă argintie peste ierburi. Acolo nu mă mai recunoaște nimeni. Oamenii câmpului mă simt, trecător, până soarele se ridică peste orizont și mă topește în lumina lui. Doar în nopți ca asta, cu lună plină, mă vede câteodată un prinț.

Tăcu și liniștea deveni clară. Perdeaua se mișca abia simțit și trupul Regelui Nopții se contopea cu pânza albă în lumina lunii. Eram împreună în afara timpului și numai cerul pe

care îl știam a fi întotdeauna acolo îmi dădea dreptate. Nu visam. Dar simțeam cum nu se poate mai limpede că eram o singură ființă cu acest biet rege rătăcitor. Poate călătorisem împreună vreodată și ne întâlneam acum iar, din amintiri și vise descoperite așa cum copilul își descoperă cu bucurie jucăria ascunsă. Pierdută și regăsită asemenea oii rătăcite.

– Mulțumesc, Rege.

Stele se răsfrângeau în lacrima ochiului meu stâng. Mâna așezată sub cap ar fi vrut să mângâie obrazul palid și alb al Regelui, dar îmi era amorțită ca de o paralizie nedureroasă.

Ochii adânci ai Regelui scânteiau sub coroană. Întinse mâinile și îmi cuprinse ființa, mă strânse cu dragoste nepământeană la pieptul lui de lumină și rosti cu un glas venit din stele:

Primește-mă, dar nu le vorbi.

Ei te vor batjocori și tu îi vei iubi.

Mulțumesc, Prințe…

(În memoria lui I.B.)

Trei pași

1. Plecasem la ora aceea apropiată de seară. Nu apusese încă soarele și căldura se risipea încet. Nu voiam decât să merg, fără a privi înapoi măcar odată, fără a-mi păsa unde mă vor purta picioarele. Mă gândeam că picioarele mele știu poate mult mai bine decât mine încotro să se îndrepte, la fel cum o parte a unui întreg știe tot ceea ce are întregul în el. Cu gândul ăsta în minte, am mers destul timp privind clădirile înalte de pe străzi. Nu erau mulți trecători, seara îi adunase pe locuitorii orașului pe lângă familie, acasă. Mergând înainte, văzui cum clădirile se răresc, cum devin mai potrivite cu ideea mea de locuință. Aveau curți mari și copacii erau mai înalți doar cu puțin decât casele, care păreau că dorm în liniștea copacilor netulburați de nici o adiere de vânt. Era foarte liniște, cerul începuse a se colora

spre apus și lumina devenea blândă și egală. Vuietul orașului se îndepărtase. În grădini se auzea rar câte un greier.

Mă văzui deodată în clopotnița de la intrarea într-un cimitir. De-o parte și de alta intrării boltite doi plopi își lăsaseră frunzele pe alee, amintind deja toamna. Cuminți ca doi paznici, căldura le rărise frunzișul și păreau mai bătrâni. Am pășit prin poarta deschisă larg și aleea lungă și dreaptă mă primi înăuntru. Dar nu voiam să merg înainte, presimțeam la capătul aleii o capelă și gândul unui mort stând acolo și așteptându-și înmormântarea mă cam înfiora. Am cotit la stânga, pe lângă gardurile locurilor de veci. O potecă îngustă se pierdea mai departe în iarba crescută în voie. Deasupra mea se roteau păsări mari, cu cozi lungi. Scoteau strigăte rare și ascuțite, iar eu mergeam înainte, fără a ști precis încotro. Picioarele mă duceau credincioase și eu mă lăsam dus prin parfumul de flori ofilite și sălbatice. Ziduri joase de ciment sau marmură, garduri de fier și statui împodobind crucile răposaților. Priveam criptele de marmură albă sau doar din beton. Nu eram de loc trist, nici nu înțelegeam de fapt ce mă adusese acolo. Crucile purtând numele unor

ființe stinse, cu cifrele datelor de naștere și deces, toată arta împodobind acele morminte cu statui mă făcu să mă gândesc la locul lor într-un muzeu. Era orgoliul ființelor rămase în viață sau credința că sufletele răposaților mai pot rămâne prizoniere ale acelor pietre? Nu știam.

Poteca se lărgi deodată și aveam în cale o răscruce cu o mică fântână. M-am oprit și am băut din cana de metal apa acelei fântâni. Era foarte rece și mirosea a flori sălbatice, dar îmi potoli setea cum nu m-aș fi așteptat. Cana din metal smălțuit era legată cu un lanț de zidul rotund al fântânii înguste, de parcă s-ar fi putut gândi cineva să o fure. Apa rămasă în cană îmi arăta cerul colorat în rozul apusului. Părea ceva de dincolo de lume și apucai cana să pot privi mai bine. Lumina apei era asemenea unei oglinzi și tremurul ușor al mâinii mele, sau poate chiar răsuflarea mea, o făceau să capete mici valuri. Pe suprafața ei rotundă și mică privii un mormânt cu două cripte alipite, cu gard cu stâlpi mici și groși din marmură uniți cu lanțuri groase din fier. Porțile alăturate ale criptei păreau că mă așteaptă. Una din ele, cea din stânga, era ușor deschisă și sprijinită cu o bucată mică de

lemn. Imaginea tremură puțin mai tare. Eram înfiorat fără să știu de ce, iar încrederea în picioarele mele, care mă aduseseră până în locul unde mă așezasem, se clătina. Păsările se roteau în cercuri mari pe deasupra cimitirului, păreau mai aproape de pământ acum și când am privit iar apa din cană totul dispăruse. Puteam vedea imaginea cerului și păsările de deasupra ca mici puncte vii.

Am plecat mai departe nedumerit și înfiorat. Apa din cană îmi lăsase un gust necunoscut în gură. Pe copacii din jur se făcea simțit vântul ușor al serii ce avea să coboare. De undeva, din oraș, vântul aducea frânturi de melodie cântată la acordeon. Acolo oamenii cântau. Pășeam încet și îngândurat. Deodată, apăru în fața mea cripta pe care o zărisem în apa din cană. Părea foarte mare, dar de fapt locul avea aceleași dimensiuni, altfel ar fi stricat simetria mormintelor pe alee. Stâlpii masivi, dar scunzi, lanțul gros de fier și care atârna în greutatea lui mă făcură să privesc mai atent totul. Ceva tainic mă atrăsese acolo. Cele două uși care coborau în adâncul criptei erau din fier, acoperite cu rugină roșiatică. Se vedeau pe ele urmele unui blazon, vedeam un vârf de sabie, o

cunună de flori, o carte cu coperțile deschise. Rugina se scursese în apele ploilor care spălaseră cele două porți. O carte de fier, mă gândeam, atras de locul acela. O carte de fier ducând până în adâncul pământului. Deschisă, mă aștepta. Ridicând privirea către crucea albă de marmură, puțin înclinată de timp pe partea stângă, am rămas nemișcat și inima mea s-a oprit câteva clipe. Pe crucea aceea, cu litere clare și îngălbenite de ploi, se afla scris numele meu, data de naștere și data morții mele. Era data acelei zile.

Am citit încă o dată. Nu mă înșelam, eram eu cel înmormântat acolo. Coincidențele datelor și numelor trebuiau excluse, ar fi fost aproape imposibile.

Așadar, aici murisem acum. Am mai privit încă odată locul acela. Pe pământul uscat din colțul gardului era așezat un trandafir ofilit. Cine îl va fi pus acolo, în memoria mortului, adică a mea?

Îmi venea să mă pipăi, dar mi se păru caraghios. Nu mă aduseseră până aici picioarele mele care erau cum nu se poate mai vii? Am tras adânc în piept aerul curat. Deci, respiram, sufletul meu încă mai era cu mine.

Nu eram trist. Plecai de acolo, încrezător că voi desluși povestea asta, așa cum avusesem încredere în picioarele mele care mă aduseseră până acum și aici. La locul ultimei mele morți. Și chiar dacă va trebui să caut răspunsul în apa acelei fântâni din răscruce, îl voi găsi. Voi locui poate acolo, în cartea aceea de fier, cu coperta din stânga deja deschisă, așa cum un trecător pe o stradă pustie se adăpostește de ploaie sub o streașină.

Mă întorsesem la fântâna de mai devreme. Am luat apă în cana de metal smălțuit și am privit iar. Dar se întunecase și nu am zărit decât păsările de deasupra cimitirului și în urechi am auzit iar țipătul lor ascuțit.

2. Locuiam în hotelul acelui oraș de aproape trei luni. Mă așezasem acolo pentru a-mi scrie următoarea carte. Eram lăsat în pace și dusesem povestea mea înainte cu spor. Locul acela era prielnic pentru gânduri. Nu e nimic mai potrivit pentru scufundarea în adâncul cărților.

Hotelul nu avea mai nimic deosebit. Aceleași servicii și camere obișnuite, aceleași ferestre un pic cețoase. Doar lumina dimineților era foarte clară. Acolo, lângă

fereastra de la etajul al treilea, îmi sorbeam cafeaua și mă încărcam cu lumina care îmi aducea pesemne spor la scris. Priveam îndelung acoperișurile din țiglă roșiatică și apoi dealurile înverzite din depărtare. Trăiau oameni acolo, asemenea nouă, tuturor, cu poveștile și destinele lor. Despre ei, oamenii, scriam în cartea mea.

Camera mea avea tot ceea ce trebuie unui călător pe timpul ședерii lui mai scurte sau mai îndelungate acolo. O masă, aceea la care scriam și pe care o mutasem un pic mai aproape de fereastră, un pat larg, perdele groase din catifea maronie. Noaptea, când perdelele erau complet trase, întunericul era desăvârșit și liniștea de asemenea. Visam mult în camera aceea și somnul îmi era odihnitor. Mai era acolo un dulap mare cu trei uși, cea din mijloc având o oglindă care îmi permitea să mă văd pe de-a-ntregul, din cap până-n picioare, atunci când ieșeam prin oraș și îmi aranjam ținuta. Eram foarte grijuliu, nu voiam să arăt celorlalți ceva nelalocul său.

Orașul își avea viața lui. Oamenii, care se duceau fiecare la treaba lor, apoi se întorceau. Cafenelele și birourile băncilor și ale oficialităților și administrației. Locuințe

frumoase, unele mai mari, altele mai mici, cu multe flori. Grija pentru aspectul meu se datora observației că oamenii de acolo erau îngrijiți, nu erau murdari, străzile lor erau curate și măturate în fiecare zi. Orașul avea fântâni luminate seara și care împrospătau aerul, avea teatre și cazinouri. Poate că erau și cartiere mai sărace, dar nu ajunsesem încă pe acolo. Eram în orașul acela doar pentru a scrie.

Stăteam întins pe pat în seara aceea. Încă îmi mai aminteam întâmplarea recentă când tocmai aflasem că am murit. Păstram o nedumerire despre care simțeam că îmi va fi deslușită. Așa era firesc, altfel nu aș fi trăit întâmplarea aceea. Îmi era puțin somn în apusul care se apropia.

Fereastra era deschisă și auzeam zgomotele vieții din jurul hotelului. Nu era gălăgie, ci doar glasuri îndepărtate de oameni. Priveam oglinda mare de pe ușa dulapului, dar nu vedeam decât imaginea noptierei de lângă pat. O rază de soare strălucea pe colțul lemnului și oglinda mi-o dăruia plină de culorile curcubeului. Mi se păru straniu locul acela strălucitor. Noptiera era una obișnuită,

din lemn, lustruită de cei care dormiseră alături de ea în patul acela. Avea o ușă mică și un sertar la fel. Am deschis sertarul, înăuntru era un plic vechi. O scrisoare nedeschisă. Pe una din fețele plicului era imprimat un nume și o adresă: *Athalia – Clarvăzătoare, Str. Viitorului, nr. 90.* Părea un lucru ciudat, dar altă adresă nu mai era pe acel plic. Ca și cum destinatarul n-ar fi existat. Era lipită bine scrisoarea și nu am dorit s-o deschid. Dar ceva mă neliniștea. Am pus-o la loc în noptieră.

Mi-am continuat lucrul la carte până noaptea târziu. Apoi, cuprins de febra unei insomnii, am ieșit în oraș. Străzile acelei nopți, contrar obișnuinței, erau foarte pline de lume. Era un festival sau o sărbătoare, oamenii purtau măști, muzica se auzea de peste tot. Perechi de bărbați și femei dansau în luminile strălucitoare. Pășeam printre ei, mă prindeau de braț, mă trăgeau după ei în dansul lor. Eu fugeam. Nu voiam să le fiu alături, ei simțeau, râdeau de mine, deși eram la fel de îngrijit îmbrăcat. Poate pentru că nu aveam o mască se purtau așa. Tot felul de animale și personaje ciudate mă înconjuraseră, lei, cămile, iepuri, soldați romani în armuri și agitând săbii scurte,

cavaleri în haine medievale și călugări cu glugile negre. Vrăjitoare, vampiri, câte un schelet alb, dând din mâinile lui de oase din pânză. Mă amețise tot acest iureș gălăgios și simțeam că trebuie să plec de acolo. Am început să întreb pe cei care mă prindeau să dansez cu ei de adresa de pe plic, singura pe care mi-o aminteam. Strada Viitorului, întrebam, dar ei râdeau în hohote și apoi mă lăsau. Pentru o clipă, m-am văzut oglindit în armura lustruită a unui soldat roman și am înțeles că figura îmi era deformată de metalul curbat. Omul avea sabia ridicată amenințător, desigur, în joacă, dar mi se făcu frică. Nu eram eu acela, sau nu aveam acea mască. Mi-ar fi prins bine una, măcar să îmi acopere ochii. Ca și cum cineva mi-ar fi ghicit gândul, două mâini dibace îmi puseră pe față ochelari din catifea neagră. Până să ajung să mă dezmeticesc, personajul îndemânatec dispăruse. Mă lăsai atunci dus de valul acela de oameni cântând, prins de mâinile lor, simțind vibrațiile vocilor și ale întregului carnaval de măști. Deodată, mă simțeam una cu ei, le aparțineam, prins mână în mână cu ei. Dansam alergând în pasul lor, ba mai și cântam, asta se datora cu siguranță măștii de

pe ochii mei. Nu îmi mai era de loc teamă, l-am zărit iar pe soldatul roman cu armura lucitoare, dar chipul meu avea acum pe ochi o bandă neagră. Ca în fotografiile din ziare când se dorește a se păstra anonimatul celui din imagine. Asta mă irită, nu eram eu acela, dar mergeam prins în șuvoiul de oameni veseli și cântam alături de ei. Cam așa e viața, mă gândeam atunci, te duce unde trebuie să ajungi. Strada Viitorului, mă mai auzeam rostind din când în când spre cei din jurul meu.

– La numărul 90, nu-i așa?, îmi răspunse o mască.

– Da, acolo, răspunsei.

– De la fântână o iei la stânga, mergi mult, mult, drept înainte, apoi, la capătul străzii, pe dreapta, o găsești pe Athalia, ghicitoarea.

Vocea măștii striga din cauza gălăgiei. Era o mască binevoitoare, singura care îmi răspunsese. Athalia aceasta părea foarte cunoscută acolo. M-am desprins din șirul de oameni și i-am mulțumit fluturând mâna. Respiram mai liniștit și în fața mea era piața cu fântână. Am mers cu curaj înainte. Marele jet de apă, luminat feeric, avea puteri sporite în noaptea aceea de carnaval. Îmi arăta toată

strada Viitorului, lungă și dreaptă, unde, la capăt, pe dreapta, am descoperit ușa pe care scria simplu: *Athalia, clarvăzătoare*. Cu vopsea roșie, pulsând în luminile fântânii celei mari.

Respiram agitat, dar trebui să mă liniștesc. Urma să intru și am deschis ușa fără măcar să bat. O încăpere mică și slab luminată mi se dezvălui, dar o ușă înaltă, singura, mă duse mai departe. Mă simțeam într-un chip ciudat așteptat acolo.

– Intră, hai, astă seară prezic viitorul pe gratis. E sărbătoare.

Vocea era groasă și în cameră era foarte mult fum de țigară. Femeia care vorbise părea bătrână. Stătea la o masă și avea în spatele ei o lampă puternică. Nu-i puteam vedea fața, ochii îmi erau orbiți de lumina lămpii și mă simțeam privit total de ochii femeii. Clarvăzătoarea asta are nevoie de lumină multă, m-am gândit, dar îmi oprii surâsul. În lumina aceea stăteam numai eu.

– Ai venit cu masca ta, spuse Athalia. Acum poți s-o scoți. Mâna ei bătrână ținea o țigară fumegând.

Mi-am dat jos masca și mi-am simțit părul ciufulit.

– Ce te aduce la mine, în noaptea asta de carnaval?

– Nu știu, mă auzii spunând. Simțeam privirea femeii fără a-i vedea ochii și asta mă stânjenea. Așa clar-vede ea, mă gândii, dar eram prea descoperit.

– Ai ceva pe suflet?, întrebă Athalia, iar eu simții o emoție puternică. Avea forță femeia asta.

– Spune-mi doar ceea ce vezi, ce clar-vezi, am spus și imediat am tăcut. Făcusem o gafă.

– Văd că tu trebuie să îți cunoști toate morțile. Atât. Asta clar-văd. Simțeam ironia, dar era părintească.

– Ești un muritor din cei mai rari. Ce scrii acum?

Emoția mi se accentuă. Deci, clar-vedea cu adevărat și o clipă m-am temut de femeia aceasta. Nu aveam însă nici un motiv.

– Un roman. Altul, după cel trecut... Cum adică să-mi cunosc morțile? Nu înțeleg, am îndrăznit să întreb.

– Vei înțelege, dar pentru asta trebuie să știi că ai primit darul de a nu te mai teme de moarte. Ăsta e un lucru rar, vine din faptele vieților tale trecute. E forma cea mai înaltă de curățire și de iertare. Cu harul ăsta poți înfrânge durerile pe care le-ai suferit și dacă

ai ajuns până acolo, nu te vor mai durea niciodată. Abia acum poți să scrii. Abia acum, fără frica de moarte, poți iubi. Fără frică. Nu ca ei, cei care își poartă neîncetat măștile, pe stradă, peste tot, acolo...

Îmi trecu prin cap în clipa aceea că propriul meu chip ar fi putut fi o mască, dar știam că nu era așa. Știam acum că îmi făurisem singur acest chip și nu îl ascunsesem după o mască niciodată, până în seara aceasta stranie. Începeam să înțeleg. Mâinile îmi frământau masca primită pe stradă, dar era un obiect străin și cu totul nefolositor. Poate că ajunsesem deja la capătul drumului. Sau foarte aproape, pe strada Viitorului.

Îmi era încă greu să înțeleg, dar simțeam foarte adânc în mine cum clarvederea acestei femei se adeverea. Era ciudat, dar cu adevărat nu mă mai temeam de moarte. Atunci mi-am amintit de cimitir, de locul morții mele în acel oraș. I-am spus povestea și Athalia păru că știa tot ce se petrecuse. Dar tot nu voi ști cine a lăsat acolo un trandafir.

– O putea face numai cineva care te-a iubit, spuse Athalia, parcă citindu-mi gândul.

Am tăcut amândoi. Athalia se ridică și stinse lumina lămpii. Aprinse o lumânare

groasă și i-am văzut pentru prima dată ochii. Aveau ceva magic, erau verzi întunecat și mă priveau cu adevărat ca pe o ființă umană rară.

– Ești un caz deosebit, spuse cu un ton grav și blând. Nu a mai venit de mult cineva ca tine. Celor ca voi eu nu pot să vă prezic nimic. Suntem la fel, tu și eu. Amândoi știm. Carnavalul de acolo e doar un bun prilej pentru tine. Erai singurul fără mască, nu-i așa? Doar ei, toți cei de acolo, încă le mai poartă... Fug în felul acesta de ceea ce tu ai primit în dar. Mult curaj ai avut să faci toate acestea.

– Ce am făcut?, întrebai nedumerit.

– Ai trăit altfel pe drumul nesfârșit al vieții prin ceruri. Ai ales asta și văd în adâncul sufletului tău că nu ai uitat totul. Locul de unde vii... Acasă. De acolo vin și eu, de aceea știm. De aceea scrii. Ajută-i pe ei, pe cei care încă mai vor să poarte măști... Spune-le tot ce știi. Arată-le că moartea nu există. Spune-le, în romanele tale. Frica, asta îi doare cel mai mult. De asta nu pot iubi cum ar putea cu adevărat. Dincolo de viață și dincolo de moarte. Inimile lor sunt strânse de chingile măștilor lor. Și sigilate cu frică.

Athalia tăcu și am simțit-o a-mi fi foarte aproape, ca o soră. Îmi simțeam ființa mult

mai plină acum, după cele câteva cuvinte ale ei. Înțelegea, clar-vedea. Totul pe gratis, pentru că era sărbătoare. Începea și pentru mine a fi sărbătoare. Îmi apăru în minte fântâna mare din piața orașului. Și lumina răsfrântă de stropii ei în aer.

Pe masa Athaliei se afla un bol din porțelan alb. Turnă puțină apă în el dintr-o sticlă aurie și înaltă. Lumina lumânării strălucea magic în oglinda apei.

– Vino, privește.

M-am apropiat și atunci inima îmi tresării ca în apropierea morții. Dar deja știam. Trăisem totul de multe ori până în clipa aceasta a amintirii. Puteam abia acum, așa cum putea și Athalia, să îmi țin în mâini propriile morți, ca și propriile vieți. Semnele pe care le primisem în acest oraș erau capătul drumului. Strada Viitorului, la capăt. Am înțeles că apa din care băusem în cimitir era aceeași apă de aici, aceea a Vieții și a Morții.

– Poți să pleci acum. Mi-a făcut bine venirea ta. Sărbătoarea mea se cam apropie de sfârșit și mă bucur că ai venit. Fii clar-văzător și tu, spuse Athalia și în ochi avea lacrimi. Aprinse o țigară lungă și subțire de la flacăra lumânării. Mâna îi tremura și fumul

se ridică șerpuitor, urmărindu-i mâna. Cu bine. Acum fii om.

– Cu bine, Athalia.

Scrisoarea de la hotel, carnavalul, măștile și fântâna îmi trecură o clipă prin fața ochilor. Apoi restul, cele uitate, morțile și viețile. Doar o clipă. Era tot ceea ce îmi putea dărui Athalia acum, numai mie.

Turnă din sticla aurie și înaltă apa aceea în două pahare de cristal. Am băut împreună.

– Pentru oameni, spuse Athalia.

– Pentru oameni, am răspuns. Apoi am plecat. Întors către ușa înaltă, mi-am văzut umbra tremurând în lumina lumânării de pe masă. Ieși odată cu mine și se scufundă în stradă.

Afară, cerul se lumina de ziuă. Muzica se auzea încă, foarte departe, în oraș. Înaintea mea, strada Viitorului se întindea, dreaptă.

Pentru oameni, mi se părea că aud încă glasul Athaliei.

3. Următoarea mea carte s-ar putea numi *Încrucișări*. Sau, mai bine, *Cartea de Fier*.

Acesta este al treilea pas.

Întâlnirea

Eu am timp să aștept, tu, nu.
Grăbește-te atunci, te du.

Pe foaia de hârtie de pe birou se așternuseră semne care mai de care mai ciudate. Inginerul se străduia să explice rezolvarea matematică a problemei și se folosea pentru asta de creionul lung și galben, cu un vârf foarte ascuțit. Mâna lui, cu degete lungi, aproape de aceeași culoare cu creionul, părea să primească un deget în plus și în felul acesta și puteri deosebite. Mișcarea creionului pe coala albă mă fascina, ca și cum inginerul ar fi săvârșit un ritual. Aproape hipnotizat, vedeam lanțul de semne și de litere grecești vechi, matematica le dăduse o semnificație care mie îmi scăpa. Grafice care de care mai curbate în sistemul lor precis de axe. Puncte de încrucișare cu importanța lor nemăsurată. Formule

asemenea unor flori rare, cu o caligrafie fascinantă. O limbă cu semne tăcute și simboluri încifrate. Un univers ale căror uși se deschideau numai celor pregătiți cu multă grijă. Mi se împăienjeneau privirile, ca și cum sita aceea desenată din linii mai apăsate sau mai subțiri ar fi fost o adevărată plasă în care eram prins pe neașteptate. Nu mă gândeam la problema inginerului, o uitasem de mult, dar simțeam că voi fi captat în universul desenat de matematica lui pe coala care nu mai era albă. Vorbea cu un glas domol, așa ca și cum și-ar fi demonstrat lui însuși ceea ce era de demonstrat. Dar eu îmi simțeam gândurile atrase de țesătura de linii și mi-am amintit atunci, deodată, pe nepătrunse căi, de fricile mele. Privirile îmi pătrunseseră în necunoscutul alcătuit lângă mine de omul ciudat care era inginer. Colegul și prietenul meu. Părea un adevărat vrăjitor în momentele acelea.

Am cerut permisiunea să ies să fumez o țigară. Inginerul mă privi din alte lumi, apoi îmi încuviință ieșirea cu mâna care păstra creionul. Rămase pe gânduri în fața coalei lui și prins în mrejele țesăturii de simboluri. Am ieșit și mai aveam încă în fața ochilor plasa

aceea de linii. Trebuia să îmi revin, inima îmi dădea semnele ei de panică. Fumul aromat al țigării îmi dărui o transpirație rece a palmelor. Le priveam, palmele mele păreau că duc pe piele liniile celelalte, ale matematicii mele personale. Nu mă simțeam bine de loc și urmarea discuției cu inginerul, deși participam doar din politețe, ascultându-l neatent la problema lui tehnică, mă înfricoșa. Ce descuiase în mine însumi mâna subțire cu creionul ascuțit nu știam, dar teama era primul obstacol de trecut și prima alarmă.

Seara, în fața ferestrei deschise, încă vedeam în fața ochilor foaia cu semne și simboluri. Mi se părea că o pot roti, iar din așezarea ei în alte poziții, semnele și liniile căpătau alte reguli, îndepărtându-se de matematica inginerului. Aveam de gând să urmăresc de exemplu curba fină de la graficul etapei a doua a demonstrației, dar așezată culcat. Părea o suprafață vag conturată a unei ape. O apă lină și cu valuri nesfârșite, curgând, tinzând poate către foaia albă. Așezat acolo, seara, umbrele apusului colorau apele în albastru pe oceanul acela răsturnat din matematicile omenești. Soarele cobora încă

în apele oceanului, iar eu mă scufundam în culoare ca într-o atmosferă nouă. Căutam, poate, rezolvarea acestei răsturnări al cărei autor deveneam. Poate mă găseam în fața propriei mele enigme, a propriei matematici scrisă în liniile palmelor. Încă îmi simțeam bătăile de clopot ale inimii.

Din stânga mea se auzi șoapta unui pește:

– Te așteptam, omule cu inima clopot, spuse.

– Nu, nu îl crede, spuse celălalt pește din dreapta mea.

Eram prins între cei doi pești, la fel de mari și argintii. Unul, cel din stânga, era îndreptat în aceeași direcție cu mine, părând a mă însoți pe linia graficului din apa aceea albastră. Celălalt, din dreapta, mergea înapoi, în așa fel încât trebuia să se îndoaie atunci când îmi vorbea. Eu îi priveam pe rând și ei mă mângâiau cu aripile lor înotătoare. Doar cel din dreapta mă cam zgâria, asemenea unui mic fulger, pe când cel din stânga mă alina apoi.

– Ai mult curaj, spuse cel stâng, dacă ai ajuns până aici.

– Ba te temi încă foarte tare, ha-ha, râse cel drept.

– Nu-l asculta, minte, ca întotdeauna, spuse stângul meu însoțitor. Așa e el lăsat pe

lume, să contrazică și să strice, să înspăimânte și să se îndoiască. Tu alege-mă pe mine, așa cum ai făcut deja, urmând linia aceea de acolo. Îmi arătă cu aripioara lui liniile graficului de pe coala inginerului.

– N-ai să poți scăpa de mine, nu-nu, dădu din cap dreptul, privind cumva peste umăr.

Înota alături, dar cu spatele înainte. Și mă fulgera cu câte o săgeată ascuțită în coastă, dar liniștită imediat de peștele stâng. Mă gândeam că suntem doi la unul în direcția acelui grafic. Mai mulți.

– Doar ți se pare, spuse dreptul de parcă mi-ar fi citit gândul.

Simțeam că plutirea agale în apa aceea mă ducea în adâncurile unde nu mai fusesem niciodată. Că va trebui să ajung acolo, asta îmi spunea clopotul inimii.

– Fratele meu are dreptate, mai spuse dreptul. Acolo, în fundul grotelor fricii ai ales să ajungi. Ce vei mai suferi, nici nu vreau să mă gândesc, adăugă, clătinându-și corpul înotând invers.

Clopotul inimii mele bătu atât de puternic încât valurile se schimbară în furtună. Dar acolo, în adânc, furtuna lăsa doar curenți puternici care mă purtară departe de cei doi

pești. Se întunecase apa și noaptea ei mă cuprindea cu totul.

Inginerul își rostea la fel de calm demonstrația lui. Eu mă simțeam doar un ascultător necesar.

– Nemărginirea, da, asta este, zise deodată. N-o putem nici măcar imagina dincolo de frică. La fel ca dragostea, nu-i așa?

Părea că se trezește și mă vede dintr-o altă perspectivă decât a matematicii lui. Problema tehnică de la început se pierduse în rețeaua deasă de linii și litere grecești. Câte un punct îngroșat cu vârful creionului marca încrucișările curbelor și axelor. Ochii inginerului, de un albastru deschis, îmi aminteau apele peștelui meu stâng.

– Miros urât țigările dumitale, de ce nu le lași?

Eram rușinat că respiram alături de privirile senine ale omului de lângă mine.

– De frică. De slăbiciune. De... Dependență, am răspuns. Priveam coala aceea cu semnele ei încă fascinante. Nu îmi mai auzeam însă inima.

– Lasă, nu-i nimic, răspunse vocea inginerului. Hai acasă, e târziu.

În noaptea aceea am avut un coșmar. Numai crâmpeie de dureri și senzații mai puteam păstra la trezire. Întunecări și frig înfiorător, pustiu și urlete de fiare sălbatice, valuri de sânge și ceață cenușie, flăcări și gheare, vijelii de războaie și gloanțe sfâșiind carne de om. Mă lăsam golit de toate fulgerele astea ale memoriei coșmarului, simțeam că îmi e necesar, altfel inima mi-ar fi cedat. Nu aveam pe nimeni alături. Strângeam pleoapele și imaginile țâșneau ca săgeți de fier înroșit împotriva ochilor mei. Trebuia, trebuia cu prețul dinților încleștați până la a plesni, să îndur, să suport, era trecerea cea mai grea. Vedeam în culorile sumbre și lipsite de lumină frânturi din linia aceea a inginerului. Nu o puteam urma și întreruperile erau cumplit de dureroase. Dar o regăseam mereu, se întregea în urma mea după fiecare pulsație dureroasă. Acolo, în adâncul meu cel mai ascuns știam cu o siguranță de care nu mă credeam în stare că totul se va încheia. Că voi spăla cu clipa aceasta toate cele lăsate în adâncul oceanului, ale cărui porți le deschisese inginerul cu semnele lui magice de pe coala care fusese odată albă. Mă simțeam ca un altfel de

Prometeu, mușcat de colții fricilor mele, țintuit de creasta singurului munte zidit în abisul oceanelor de frică. Trebuia să mă smulg din lanțurile acelea, legate în adâncul cel mai îndepărtat. Aveam această putere, acum, ajutat de peștii pe care îi căutasem și de vocea blândă a inginerului.

Totul nu a ținut decât o fracțiune de timp. Când am putut deschide iar ochii, în stânga și în dreapta mea pluteau cei doi pești. Apa oceanului era blândă și cel din dreapta înota acum cu capul înainte. Părea supărat.

– Nu sunt supărat, dar pe mine m-au făcut să merg invers și voi doi ați reușit și acum să mă întoarceți. Nu vezi ce greu înot? Dar mă bucur că ai ajuns cu bine și fratele meu nu va mai trebui să te vegheze. Acum ai putere asupra a toate, a reușit tot el și de data asta, mai spuse peștele drept, îmbufnat.

– Simte-te om, spuse cel stâng. Acum știi cât timp și câte vieți ai ascuns în oceanul de aici toate cele trăite numai de tine. Numai omul acela ales, cu liniile lui, cu semnele lui, inginerul, ne-a fost alături. Știa foarte bine ce face, înțelegi acum?

Simțeam că înțeleg. Liniile foii cândva albe și acelea din palma mea. Apa întunecată,

călătoria, coșmarul învins al uitării. Spaima de a fi fost mai singur decât primul om de pe lume, știind că nu e cu putință așa ceva. Desprinderea de frică și dobândirea puterilor lor, ale peștilor și nu numai. Ci și zborul păsării și bătaia cristalină de clopot a inimii. Puteam abia acum să îmi descopăr veșnicia, fără a mai fi înfricoșat. Trăiam eliberarea din plasa liniilor palmei, nesfârșirea. Eliberarea și adevărata dragoste. La fel ca nemărginirea, care îmi șoptise odată, de mult, la ureche, pe vremea când eram doar un copil:

„Eu am timp să aștept, tu, nu.
Grăbește-te atunci, te du."

Devenisem om.

(Unchiului meu,
prof. Ovidiu Popescu)

Vioara

În căutarea timpului trăit

...Ce să fac cu toate cele pe care le-am adunat în mine, ca un hoț? Să le dau înapoi oamenilor mi se pare că nu pot. Au intrat odată cu mine în încăperile sufletului meu. Din ruina veche și plină de mucegai și păienjeni, am clădit împreună cu ei, pentru ei, un castel, un muzeu de frumuseți adevărate, care acum se prăbușește. Ei au plecat. Sunt, am fost și n-am să mai fiu singurul locuitor, păzitor, îngrijitor, administrator al castelului. Poate singurul hoț, singurul tâlhar de frumusețe. Din zidirile lui, din luminile candelabrelor, din glasurile răsunând în ecouri adânci pe mozaicul sălilor lui, din miile de pași de dans și din bazinele cu statui, lacrimi și petale roșii de flori, din turnurile cu flamuri colorate și din tainicele lui camere cu draperii înalte ca niște cortine, va rămâne doar o pulbere fină

și strălucitoare pe cer. Va călători, împrăștiată mereu de vânturile înalte peste nisipurile acoperite cu lună ale deșerturilor. Resturile acestea, dobânda aceasta, vor pluti veșnic. Voi da înapoi astfel toate cele furate de la toți. Un hoț care se pocăiește. Voi trăi peste vânt, dăruind altora totul.

Nu le-am jinduit, le-am descoperit.

Nu le-am furat, le-am cules.

Apoi va fi primăvară. Petalele albe de cireș, privite cu ochi curați de copil, vor purta țesute în ele cristalele mici, pulberi înmugurind în lumina soarelui. Cireșele toate vor fi mult mai gustoase, sucul lor va fi ca lacrima, iar eu voi ști atunci că trăiesc din nou.

*

Poate că ecourile versurilor vor amuți.

Poate că viorile vor tăcea. Nu vor tăcea însă și brazii.

Primisem în dar o vioară mică, dar nu mi dăruiseră și cântul. Mă născusem în lumea aceea, așa cum se naște omul pe sine, căutându-mi timpul trăit înaintea viorii. Numai o amintire era vioara. Cântul lipsea, iar eu încă îl căutam, ca un orb uitând. Absent din lumea de acolo era maestrul viorilor.

Ca un joc, ale cărui reguli le scrisese cineva nevăzut și răutăcios. Simțeam toată ființa lui rânjind asupra mea și apăsarea era de neîndurat. Cântul viorii nu îmi era îngăduit. Mi-l ascunsese bine de tot și căutarea lui era jocul la care fusesem forțat să iau parte. Priveam vioara și ea tăcea tristă, atât de tristă încât lacrimile mele o spălară cu totul de urmele anilor vieților ei. Lacrimile acelea îmi dezvăluiră încet-încet vederea. Arcușul ei îl simțeam în foșnetul frunzelor în vântul serii. Știam că va trebui să născocesc alt cânt și revolta aceasta îmi alina pentru scurt timp tristețea grea de a nu putea dărui viorii cântul către care tânjea. Crud era creatorul acestor reguli, dar putea fi înfrânt. Puteam să evadez în alt joc. Să-mi născocesc un joc numai al meu și să fac în așa fel încât jocul meu să nu se mai supună regulilor lui. Jocul vieții mele începuse și nu aveam altă cale decât de a mă naște pe mine (ca omul pe sine) din reguli mult mai cosmice și mai cuprinzătoare. Știa și el, de bună seamă. Era doar un mic dumnezeu local și puterile lui erau mult mai puține decât ale mele, acum, cu vederea spălată de lacrimile ce se strânseseră în struna tăcută a viorii mele. Îmi aducea cu ciudă în

apropiere adevărați cântăreți, adevărați dirijori de orchestre mari, pe care tot el, nevăzutul meu profesor, pe care îl credeam a fi rău, îi dirija. Bieții de ei, îmi erau foarte dragi, nici măcar nu știau, dar izbuteau, încă supunându-se lui, să înfrumusețeze lumea cu cântul lor. Mă întrebam însă cum ar fi cântat eliberați de sub îngusta lui domnie locală. Asta știam că o pot face și eu, că numai așa puteam să trec mai departe, dincolo de regulile jocului vieții mele, scrise de acel alt dumnezeu. Singura strună care îmi putea cânta sub degete, cuvântul, trebuia să-mi fie frânghia pe care să cobor din turnul în care fusesem închis de jocul altcuiva, străin și provizoriu și el, fără însă a ști acest adevăr. Poate mă ascunsesem chiar eu acolo, ca între crengile unui cireș, plângând cu petale albe.

Îmi era tare dragă vioara, dar acel diriguitor de reguli îmi luase harul de a dărui viață arcușului și strunelor ei. Trebuia să-mi nasc singur viața cântului meu, așa cum mă născusem pe mine. Am lăcrimat și am mers ani lungi, am căutat, am găsit unul câte unul semnele mici lăsate de Dumnezeu în căile mele. Le-am adunat laolaltă, le-am închipuit forma și m-am bucurat ca un copil. Profesorul

de joc scrâșnea din dinți, iar sunetul acesta era un cânt fals și dăunător de vioară văduvită de armonie divină. Asta ar fi vrut el să îi cânt. Deodată, menirea lui era încheiată și cântul meu se alcătuise. Îi mulțumeam doar pentru a mă fi făcut să caut. Nu și pentru durerile dăruite de regulile jocului lui personal. Îmi era milă de el, pentru că știam că se va fi condamnat singur la uitare. Acum eram viu, înviat prin cântul născut.

Vioara am dăruit-o unui copil plăpând, cu ochi mari, despre care știam că fusese binecuvântat cu harul cântului.

Mai pe urmă, când am început să-mi port cântul cu mine, bucuria îmi fu atât de mare încât nici nu băgai de seamă barba albă și lungă, nici oasele bătrâne și alte semne ale drumului. Castelul meu, zidit din miile mici cărămizi ale semnelor, ajunsese până la mine și răsuna de ecourile poeziilor, ale cântecelor și de vocile actorilor recitând. Veneau de departe călătorii. Era hanul rătăcitorilor care își căutaseră mereu cântul și acolo îl găsiseră. Făceau un popas mai lung sau mai scurt și plecau mai departe. Unii rămâneau timp de vieți. Eu, umbră nevăzută, așterneam cu pana, în miez de noapte, la lumina lunii pline,

cuvinte pentru prietenii mei, atunci când alergarea căutărilor îi obosea. Se bucurau ca niște copii când găseau dimineața semnele lăsate pentru ei. Le furasem oare eu, cândva?... Ei le dădeau viață nouă și în zilele acelea simțeam cum prin ei cânt și eu. Devenisem bucuros un prilej de semne arătate lor și auzeam strunele viorii îndepărtate răsunând în mâinile copilului plăpând. Nu aveam altă bucurie mai mare decât aceea de a-i ajuta pe rătăcitori să-și descopere semnele. Ca o umbră nevăzută.

...L-am regăsit, cântul meu. În ceasul hărăzit din ceruri, degetele mele căpătaseră taina. Dar în clipa aceea vioara mi se sparse în mâini. Arcușul se rupse, strunele la fel, întinse pentru un cânt mult prea înalt. Bătrân de așteptare, copilul plângea. Era singurul lui cântec adevărat.

Mai trăiește doar castelul. Unii îi adaugă la câteva secole un etaj sau un turn nou. Alții repară cu drag ceea ce se mai strică în timp. Locul zidirii lui este acum o mare răscruce de drumuri, scrise de pașii celor ce vin necontenit din toate zările. Castelul răsună

de cânturi și poezie, de muzica viorilor și luna face mai strălucitoare culorile picturilor adunate acolo de călători. Uneori, peste ziduri trece o fantomă întunecată de gândul de a fi vrut să fie un profesor de joc, un creator de reguli străine. Plânge mut și uitat, dar nimeni nu-l ia în seamă și nu fantoma lui atrage alți căutători de cânt, mereu și mereu, ci castelul. E un muzeu cum nu se poate mai frumos. De secole lungi se spune că nimeni nu poate trăi cu adevărat fără să-l viziteze măcar o dată.

Privit de sus, din cer, castelul seamănă uneori cu un cireș înflorit. Dar nu este decât un semn dăruit celor pregătiți să-l caute și să-l primească.

Lui Mihai Eminescu

Marmură neagră

Mă trezisem în dimineața aceea foarte înfrigurat. Prima imagine pe care am văzut-o deschizând ochii a fost fereastra, luminată de soarele clar și acoperită cu un strat de gheață strălucind. O feerie de curcubee mici mi se dezvălui, dar în mine era numai frigul. Aburi se înălțau pe nările mele în camera în care dormisem și mi-am simțit ființa totuși caldă, altfel aburii aceia nu ar fi apărut. Venea iarna pe pământ și în oameni și totul îmbia către marele somn. Toată noaptea visasem o demonstrație violentă pe străzile unui oraș cu clădiri mari și cenușii. Mii de oameni strigând, cu polițiști și căști și bastoane de cauciuc lovind la întâmplare în trupurile oamenilor. O larmă de nedescris, accentuată de marele somn, iar peste toate o ploaie măruntă, rece și mortală. Din vis îmi rămăseseră în auz acorduri stridente heavy metal, amplificate

așa cum numai la concertele marilor trupe mai putusem auzi. Îmi era îngrozitor de frig și în stomac mă strânse gheara ascuțită a foamei.

M-am apropiat de fereastră, am deschis-o larg. Lumina zilei părea că nu poate încălzi, dar era de o puritate cum rar întâlnisem. Nici un nor pe cerul de un albastru marin. Nici o culoare denaturată de impresia rămasă încă în memoria visului meu, sub ploaia rece de toamnă, de noiembrie și bastoane de cauciuc. Am căscat îndelung și mi-am dezmorțit brațele, aerul tare și rece mă înviorase puțin. Nu mirosea de loc a gaze lacrimogene și lipsa acelei cețuri toxice mă bucură. Bine că toate rămăseseră acolo, în noaptea acestui vis, coșmar nechemat. Foamea însă îmi amintea de temele pentru acasă de pe vremea când mergeam la școală. Niciodată nu îmi plăcuseră, dar trebuiau făcute. La fel cu temele acelor ani, obligatorii, trebuia să mănânc, acum și mereu.

Mi se făcu dor de acorduri preclasice în vacarmul ritmului de rock. Nu scăpam de urmările visului, de parcă un regizor nevăzut pusese pe secvențele dureroase ale visului muzica asta stârnind atât de bine violența. Ca o hipnoză malefică de care trebuiau să se

molipsească și demonstranții și jandarmii, asta în timp ce regizorul privea calm de pe scaunul lui, acela cu eticheta de *director*, ca pe marile platouri de filmare. Dar simțeam că undeva toate astea se petreceau sau urmau să se petreacă într-un segment de realitate pe care încă nu reușeam să o schimb eu, oricât de mult mi-aș fi stors creierul în căutarea armoniilor preclasice. Corelli, Vivaldi, Scarlatti, unde dispăruseră deodată? Anii în care mă hrăneau cu emoțiile lor calde îi uitasem definitiv? Și ei, oamenii? Dar regizorul, de unde putea avea puterea de a dirija valul hipnotic, fără însă ca el să fie contaminat?

Mă apăsa prea tare visul nopții, trebuia să ies afară, sub cer. Îmi alimentai pisica cu o porție mare de carne din cutia ei de conservă "în sos". Avea și ea aceeași mare nevoie de hrană ca mine, doar că pentru ea aveam grijă să fie mereu cămara plină de conserve. Eram doar o specie care hrănea o altă specie cu carnea altei specii. Vită sau pește, pui sau iepure, uneori cu un pic de orez sau vitamine. Pisica le devora însă pe toate cu aceeași eternă stare de foame. Rock-ul urla în creierul meu și am ieșit pe scările de piatră aproape fugind.

Prima impresie odată ajuns afară a fost aceea a luminii trecând prin toate. Atât de mult soare făcea să dispară senzația de frig, sau poate că simțeam asta datorită mișcării. În fața mea se așternea lumea culorilor vii cu adevărat, așa cum rar o văzusem. Îmi trecu prin cap că toate culorile astea curate vor exploda în ceva necunoscut și se vor pierde pentru totdeauna. Era poate un gând al regizorului coșmarului meu de noaptea trecută, dar mă înspăimântă. Nu reușeam să ajung nici măcar până la Vivaldi și asta mă făcea furios.

La picioarele mele mi se întindea umbra, vie și mișcătoare, părând a fi dusă înainte de lumina pe care o primeam în spate. Ca pânza unei corăbii împinse de vântul luminos. Ciudat, îmi tăcuse hărmălaia din auz și gheara ascuțită a foamei dispăruse.

– Urmează-mă, îmi spuse umbra, urmează-mă pentru că te temi.

Fără să pot face altceva am pășit pe urma umbrei. De unde știa că mă tem? De ce mă temeam? De cine?

– Vino, îmi spuse și eu mă simțeam purtat printre ruinele zidurilor a ceea ce părea a fi fost odată o biserică. Zidurile erau căzute,

rămăseseră doar ruine de vreo jumătate de metru înălțime. Vedeam resturile unor coloane, odată mari și înalte, acum doar mici movile rotunde, roase de milenii și acoperite de mușchi verde închis. Catedrala fusese mare, altarul era undeva în față, restul era pulbere. Iarba, de un verde proaspăt în lumina aceea a zilei, crescuse nestingherită printre pietrele zidirii de pe care căzuse mortarul care altădată le unea. Locul acela mi se părea cunoscut, dar era cu desăvârșire pustiu. Doar eu și umbra pășeam pe acolo după mult timp. Privind înainte, umbra mea arăta răsăritul și o stare ciudată de neliniște mă cuprinse. Deci trecuse deja ziua, altfel soarele mi-ar fi împins umbra către apus. Cât de repede, dimineața, amiaza, totul… M-am oprit și deodată îmi răsunară în minte acordurile preclasice căutate dimineața. Poate că acolo fusese cândva o orgă. Cine putea ști? Îmi răspunse umbra:

– Ascultă și privește.

De jur împrejurul meu, zidurile începură să se înalțe, încet, ca și cum privirea mea le făcea să se ridice. Erau din marmura cea mai neagră pe care o văzusem vreodată. Numai muzica suavă îmi mai dădea curaj, mă temeam

că voi fi prins între zidurile care creșteau încet și sigur. Lumina clară a zilei se micșora, devorată de marmura neagră crescând ca o carapace perfectă în jurul meu. Chiar și umbra mea se ascunsese în noaptea de la picioarele mele, deși ea mă adusese până aici.

Începeam să mă tem din ce în ce mai tare, fără a ști de ce. Capul meu se înălțase privind mica pată de lumină ce se mai afla încă acolo sus, printre bolțile care crescuseră negre. Apoi, brusc, lumina de acolo se stinse și ea. În jurul meu se lăsă o noapte completă de marmură neagră.

Liniștea și întunericul stăpâneau totul. Îmi aminteam muzica, dar tăcuse și ea. Îmi trecu prin cap că totul se încheia astfel. Beznă desăvârșită și liniște care nu apasă. Visul nopții trecute mă prevenise. Apoi frigul și violența muzicii și a oamenilor, hipnoza… Regizorul și platoul de filmare. Dar filmul acela fusese viu! Durea, loviturile dureau la fel de tare ca foamea, ca frigul nordului înghețat, strigătele nu erau repetate la comanda plăcii aceleia de cadre cu număr. Totul fusese real, urma să fie real undeva în lume! Și regizorul trăia!

Liniștea îmi tăcea, desăvârșită. Apoi, un

fâlfâit de aer negru, de aripi de pasăre neagră, nu ar fi putut fi altfel acolo, dacă mai exista un acolo, îmi trecu iute pe aproape. Sau pe departe, era totuna. Ochii îi simțeam a deveni zadarnici. Urechile încă mai percepeau ecoul aripilor negre, apoi deveniră și ele zadarnice. Mișcările mâinilor, ale capului, ale aerului, încetară. Rămase doar amintirea, vibrația unui trup, doar un punct luminos a ceea ce ar fi putut fi celula unui gând. Pulsând, amintindu-și de inimă. Singură, mică, dar luminoasă într-atât încât cea mai întunecată umbră a marmorei negre o putea zări. Primise în dar, pentru prima dată, ochii. De aceea se temea, încă nu știa. Eu însă știam.

Rămăsesem doar un gând suspendat. Primul gând, izvorul a toate cele știute vreodată, imaginate vreodată.

– Acum locuiești în mine, auzii șoaptele umbrei, răsunând circular, sferic, de peste tot. Ai reușit, deși nu aș fi crezut. Nimeni nu a dorit vreodată să mă urmeze până în starea aceasta. Cu toții se reped să muște din mine, umbra. Eu îi las, dar gustul meu e întotdeauna interzis și amar. Cu adevărat nimeni nu are nevoie totală, completă, de mine. Nu m-a vrut nimeni niciodată numai a lui, așa cum ai făcut-o tu,

acum. De ce mi te dăruiești, tu nu ai aflat încă de Dumnezeu, de Lumina veșnică? Ce cauți tu, cel despre care credeam că ești cel mai înfricoșat om din lume? Aici ești pe tărâmul fricilor tale. Ai avut curajul de a păși pe urmele mele. De ce m-ai învins în felul acesta, singurul fel, de ce?

Înțelegeam… Înțelegeam că fără lumină nu există timp. Că fără timp nu există ființă. Că fără ființă există doar o stare de umbră și uitare. *Nimicul,* ziceau ei... Iar în mijloc, un sâmbure de lumină al întâiului gând, trăind, viu! *Nimicul nu exista!* Cel care îi putea da viață eram eu, primul ajuns pe tărâmul ocolit de toți al fricilor. Părea că am primit puteri cu adevărat cosmice în locul acela al umbrei, al marmorei negre. Deveneam mai puternic decât regizorul coșmarelor lumii, un biet neștiutor, dar foarte rău... Deodată, din starea aceasta de gând pur, am știut că umbra are dreptate, că fusesem primul care o posedasem fără a ști asta. Că Lumina veșnică despre care biata ei ființă nu avusese vreodată parte i se dăruia acum prin mine. O cuprinsesem și mă cuprinsese cu totul.

Înțelegerea aceasta îmi deschise ochii ființei și atunci, în clipa aceea dumnezeiască, de jur împrejur zidurile de marmură neagră

căzură. Lumina invadă totul și vocea umbrei îmi răsună ca un acord preclasic din suflet. Se bucura, pentru întâia oară. De acolo, din starea de umbră uitată, ochii ei vor lumina precum lacrimile soarelui, cele mai vii culori văzute vreodată pe lume.

Locul acela s-ar putea numi paradis. E undeva, dincolo de lume, de timp, de ființă. Pentru unii, cei de dincolo de marmura neagră, el nu poate fi găsit și de aceea au renunțat să îl mai caute. Ei nasc în continuare coșmare, conduși de regizor. Izvorul pe care îl urmasem în dimineața rece, după coșmarul nopții, mă dusese până în locul acela lipsit cu desăvârșire de umbre, pentru că este însăși Lumina.

Zodia nopții

Noaptea trecută îl privise ochiul morții prin țeava rotundă și neagră a unui pistol. O mână, a unei uniforme de culoarea pământului, îi arăta cercul întunecat, pe care îl simțea foarte aproape. Dar țeava acelui pistol nu clipise cu glonț pentru el. Avea alături de el femeia care îi purta cartea mare, cu coperți de carton gros, ascunsă bine sub haină. Ar fi dorit să fugă de prigonitorii din detașamentul care ruinase orașele cu război. Teroarea se lăsase ca o umbră prăfuită de clădiri prăbușite, oamenii erau ținuți la capătul puștilor în piața din care se ramificau străzi înguste. Pe masă stăteau pistoale de oțel negru și oamenii, paralizați, nu îndrăzneau decât să le privească. Păreau ființe metalice și străine, supuse total celor în uniforme. Voci ale unor ordine străine se auzeau asemenea lătrăturilor unor câini înfuriați. Cu cartea lor ascunsă sub palton,

mână în mână, fugeau, deși știau că se duc la un spectacol. Aveau locuri sus, la balconul sălii, dar cei de afară intrau după ei, căutându-i. Fugeau pe scară de la balcon, ieșiră în stradă pe ușa actorilor. Din urmă se auzeau pașii celorlalți. În stradă, prinseră un tramvai întunecat de praful ruinelor. Dar tramvaiul acela se oprise și nu pleca, el îi vorbea ei despre ei, cine sunt și de ce. Ea îi arăta pe geamul vagonului trupul unui copil căzut pe trotuar cu o gaură mică și rotundă în frunte. Înțelegeau cât de grea este cartea lor și că acolo murea un copil din clipitul ochiului negru al unei arme.

Din visul acela nu putea evada decât plecând departe, în pădurea adâncă de la marginea orașului. Știa că vindecarea vine numai după înțelegerea semnelor de pe frunze, de pe flori, iarbă și penele păsărilor. Era mai mult decât setea de descifrare a semnelor, era aproape un destin care îi purta pașii. Nu avea teamă și când ajunse în pădure se așeză la poalele celui mai bătrân copac. Îl cunoștea din hoinărelile lungi și știa că glasul lui va aduce șoapta de înțeles numai pentru el. O somnolență ușoară îl cuprinse și simțea

încă aripile lunare ale visului. Ziua trecuse, urma altă noapte, dar va rămâne acolo, apărat de frunzele stejarului, care cădeau, galbene, parcă prea devreme.

Știa că nemișcarea și respirația erau căile prin care putea destrăma țesătura celor infiltrați în viața obișnuită a viselor lui. Numai repaosul fiecărui mușchi și viața atârnând de respirarea cât mai rară a vieții, adormită aproape, puteau face simțită șoapta copacului drag. Știa că o va auzi abia în zori, dar de la o vreme și zorii veneau mai târziu. Nori negri coborau din ce în ce mai des pe pământ, mai aproape și mai apăsători ca niciodată.

Dimineața îl găsi asemenea unei buturugi la poalele stejarului. I se așezară pe umeri păsări mari, cu pene violet luminoase și păsări mai mici, ca niște gheme de ață cenușie. Poate vrăbii, poate altele. Dar toate îi cântau un cântec trist despre semnele penelor lor, despre norii negri și groși de pe cer, despre vânturile aproape turbate care vuiau peste capetele copacilor. Despre felul cum de la un timp Soarele clipea ca o lumânare care pâlpâie înainte de a se stinge. Îi șopteau despre inimile oamenilor, care la fiecare pâlpâire de o clipă cosmică a Soarelui

tresăreau, cuprinse de frici uitate de veacuri. Dar totul se petrecea cu atâta repeziciune încât păreau a nu ține minte mai nimic. Totuși, le rămânea urma acelui fior întunecat și cei care mânuiau vânturile deasupra își făceau astfel lucrarea în chip nevăzut. Vorbeau păsările, în corul trist al glasurilor adunate pe umerii omului, despre cerul care se făcea din ce în ce mai mic, mai puțin și mai negru. Copacul, cu o voce groasă, adăugă alături de păsări că punctele cardinale vor muri și va rămâne un singur punct. Mai fusese așa, de mult. Atât de mult încât oamenii își pierduseră puterea de a asculta și învinge întunericul. Cândva, oamenii dinainte așezaseră punctele cardinale la locul lor și în mijloc răsăriseră Soarele. Miliarde de stele se bucuraseră pe cer atunci. Din râsetele lor cristaline se născuseră oamenii de acum.

Odihna primirii corului de prieteni îl îndemna să asculte până la capăt. Îi mai vorbiră ființele pădurii despre cei care fuseseră trimiși să aducă vestea începutului zodiei nopții, semn al marelui somn. Când oamenii, nevoiți în felul acesta întunecat să adoarmă, se vor trezi cu adevărat în visul care

crescuse din ei în lungile milenii ale zodiei zilei, aceea din care se născuseră.

Acolo, sub stejar, vocile tăcură, iar omul simțea că vor veni odată cu întunericul viermii, șerpii și dragonul cel mare cu solzi. Că îi vor copleși ființa ciuperci otrăvitoare și mucegaiuri negre, că lilieci cu aripi fluturând negru îi vor dori sângele și bufnițele îi vor străpunge dureros auzul cu țipetele lor. Nemișcarea lui le va alunga și vor rămâne neputincioase. Atunci cei care răscoleau pe sus vânturile, vestind zodia nopții, se vor înfuria peste măsură și vor adânci valurile de întuneric și mai mult. Doar tăcerea, ascultarea și neclintirea îi vor putea învinge și pe aceștia. Cartea semnelor trebuia păstrată sub haina ei, ascunsă acolo, luminând alături de inima ei de femeie. El trebuia s-o ocrotească luptând tăcut și puternic. Nemișcat ca o stâncă și mut ca un zeu mai înalt. Primea acum semnele vindecării de visul nopții și știa că toți acești împărțitori ai fricii nu sunt decât înfățișări goale și neputincioase. Se gudurau lor însele toate creaturile nopții, cu gheare pe care le-ar fi dorit ascuțite și guri cu colți mari, însetate

de carne fragedă de om. Un joc, un dans hidos și înspăimântător doar pentru cei care încă nu puteau asculta semnele. În noaptea lor, împrăștiind întuneric peste tot, izbuteau doar să pună lunii aripi negre. Dragonul cel mare, cu solzi de metal verzui și sticlind din ochi fosforescenți, aruncând pe nările lui mari flăcări înghețând viața, îi părea omului un abur care s-ar fi împrăștiat în prima rază a Soarelui. Era cel mai de temut comandor al zodiei nopții și nu rar, prin câte un vis, izbutea să facă o gaură rotundă pe fruntea unui copil, din clipitul ochiului mortal.

Acum, așteptând o mișcare, priveau tăcute prin toți ochii lor orbi. Nu puteau crede că sunt ființe fără putere în fața omului de la poalele stejarului. Nu mai văzuseră niciodată, în mileniile lor întunecos de lungi, o singură clipă ființând atât de bine în trup de om. Nici un colț al universului, străbătut de la un capăt la altul de caravana lor șuierătoare cu vânt cosmic, nu le dezvăluise atâta neclintire, deși numai ele știau cum nu se poate mai bine să clatine temeliile ordinii. Priveau cum pe crengile înalte ale stejarului sclipeau stele pe care le vedeau pentru întâia oară și se simțiră cuprinse adânc, în hidoșenia nesfârșită a

visului lor, de o duioșie de nemărturisit. Nu ar fi știut s-o facă, nu le învățase încă cineva despre cuvinte și semne. Stelele își aveau rădăcinile de lumină în copacul la poalele căruia se odihnea, visând, un om. Alături de el, femeia ținea la piept o carte groasă, cartea semnelor, pe care ființele acelea o vedeau luminând pentru prima dată. În visul lui, omul privea învingător o singură clipă, care închidea la un capăt ochiul negru al morții dintr-o țeavă de pistol.

Semnele acestea erau scrise de mult în cartea lor și de aceea fugeau. Numai împreună, amândoi, el și ea, aveau să le-o citească oamenilor. Tuturor oamenilor, iar lucrul acesta se va întâmpla la mijlocul zodiei nopții. Atunci, dansul celor care aduseseră vestea întunecatei zodii se va fi aflat în vârful cel mai înalt, acela al punctului negru în care uciseseră toate punctele cardinale. Atunci, ei doi, el și ea, vor citi semnele din carte pentru toți. Nici o putere nu îi va putea opri. Omul știa de ce ajunsese ochiul negru al țevii de pistol până la el. Purtătorul de pistol ar fi vrut să-l împuște cu frică, dar nu izbutise. Primea de la copacul frate semnul că oamenii puteau

să hotărască acum, împreună, dacă zodia nopții se va așterne sau nu din nou peste pământ. Ea și el vor vorbi, citind semnele cărții. Vor fi ei cititorii cărții semnelor din visul celor mulți, adormiți pentru a asculta. Înaintea lor, multe trupuri de copii însângerați de găurile din frunte, vor fi corul vestitor al răsăritului.

Pentru că în cartea lor scria că Soarele va crește și răsări din nou în inimile celor mulți. Pentru asta era nevoie de ultima zodie din ceruri, zodia nopții. Miliardele de ochi ai clipelor morții se vor fi adunat într-o singură clipă pentru toți.

Clipa Învierii.

Din clipa aceea, vor aduce cu toții zodia zilei pentru alte lumi, mai tinere.

Orașul

Ziua întâi

Îmi propusesem ca începând din ziua aceea să nu mai fac greșeala de a uita să încep. Să nu încetez să încep, era doar un alt fel de a putea continua. Nici o clipă nu poate deveni clipă dacă nu începe, iar sfârșitul devine început în exact aceeași clipă. Această înțelegere, în ultimele zile ale zodiei peștilor, mă avertiza cu siguranță de greșeala făcută, anume aceea de a aștepta.

Seara trecută citisem una din puținele cărți care au darul de a te absorbi în realitatea ei și de a te ține acolo ca pe un musafir drag. Fusese cauza visului pe care îl primisem din zona de amintire a sufletului meu și care îmi dezvăluia tainele menite mie pe calea crâmpeielor lui.

În fața mea stăteau înșiruiți ca la o coadă câteva mii de oameni, fiecare cu câte o carte în mâini. Se apropiau pe rând și își puneau cartea

în palmele mele, buzele lor rosteau cuvinte pe care nu le puteam auzi, știam însă, așa cum știi întotdeauna în vis, că îi înțeleg pe fiecare din ei. Erau tineri și bătrâni, bărbați și femei, bogați și săraci, din cele mai felurite meserii și straturi ale societății. Nu îi cunoșteam, doar unii din ei mi se păreau figuri cunoscute și de obicei ei nu rosteau nici un cuvânt. Cărțile se adunau una peste alta în mâinile mele. Nici nu mai zăream chipurile oamenilor și îmi dădeam seama cu uimire că odată cu fiecare carte primită trupul meu dădea semne de schimbare, fie prin căderea și albirea părului, fie prin barba care crescuse și mă încurca prin lungimea ei, fie prin tremurul brațelor și al genunchilor. Printre câteva coperți am putut zări rândul de ființe care părea că nu se scurtase de loc, de parcă puțin le păsa de oboseala și sarcina mea de a duce cărțile. Simțeam cum se adună alte și alte cărți, iar cei ce le depuneau dispăreau în ceața din dreapta și uneori din stânga mea. Îmi simții buzele strigând, dar nu am auzit nimic. Mă striveau, cu greutatea lor pusă una peste alta, cărțile oamenilor din coada fără capăt. Întunericul acoperi trupul meu strivit de mormanul de cărți și sufocarea mă cuprinse cu gheare pe care nu le cunoșteam decât în vis.

M-a trezit pisica, așa cum mă trezea în fiecare dimineață, cu lăbuța pe obraz. Pe frunte îmi curgea încet un strop de sudoare și îmi simțeam pieptul plesnind, dar lumina mă făcu să înțeleg că fusese numai un vis. Ochii pisicii îmi zâmbeau, așa cum numai ea știa. Liniștea și lumina dimineții, în zilele de pe urmă ale peștilor, îmi duseră gândul la zodia care urma. Berbecul, încăpățânat și mereu curățit de recile ierni, primăvară încarnată în miel și prin definiție un rotund începător de nou ciclu. Atunci am înțeles că greșisem, că așteptasem fără a începe și deci fără nici o posibilitate de a continua.

Durerea din piept se datora în mare parte fumatului, dar mie mi se părea că mă apasă încă mormanul acela de cărți. Ori poate mă apăsa primăvara care urma să se nască. Mă gândii că undeva, dincolo de porțile care mă despărțiseră de vis, oamenii aceia așteptau încă liniștiți la rând. Fiecare cu cartea lui în mâini, poate știau că voi mai veni pe la ei și în nopțile viitoare. Îi simțeam, îi primisem în mine așa cum sunt mai mereu primiți cei cărora le dăruiești ceva. Ceva asemănător unei voci adânci îmi șoptea că oamenii aceia au mare nevoie de ajutor, că sunt aduși către

mine ca spre ultima lor nădejde. Mie, cu durerea din piept puțin domolită de cafeaua tare a dimineții, mi se părea destul de greu să mă simt pe mine, un om obișnuit, ca ultimul destinatar al speranțelor lor. Ce taină încă nepătrunsă mă purtase în calea acelui vis? Nu îmi aminteam să fi primit vreun semn în zilele din ajun, sau poate că nu-l primisem din cauza greșelii mele, aceea de a aștepta în loc să încep.

Pisica își lingea mulțumită boticul după micul ei dejun, cafeaua mea se terminase. Am început din nou să aștept, din aceeași greșită obișnuință a iernii care se încheia. Am înțeles deodată motivul. Era liniștea totală, orașul părea încremenit și chiar dacă nu mai era zăpadă, părea că sunetele de orice fel încetaseră cu desăvârșire. Mașinile de pe stradă păreau adormite la marginea trotuarului. Lângă fereastră, am privit clădirile învecinate și am început să aștept un semn de viață, un zgomot cât de mic sau măcar un singur trecător. Mă enerva deja așteptarea pe care voiam s-o alung. Am ieșit afară și pisica mă urmă sărind sprintenă pe scări. Strada era străbătută doar de un vânt mut. Cerul senin, așa cum rar mai văzusem, tăcea și el. N-ar fi trebuit să mă apese tăcerea

orașului meu, dar umbra visului încă îmi lăsa o mică durere în piept. Am tras aer cu putere și i-am auzit sunetul în mine, în adânc, de parcă liniștea din jur l-ar fi însoțit cu un ecou. Pașii mei nu făceau nici ei vreun zgomot și m-am gândit atunci că poate începea nu ceea ce îmi dorisem să încep, ci alt vis.

Mă mai gândeam la pașii atât de catifelați ai pisicii care mă urma, pe pernuțele lăbuțelor ei. La primul colț al străzii lungi și drepte, în lumina soarelui care părea să se apropie de amiază, am înțeles deodată că nu întâlnisem pe nimeni. Nici un trecător, fie el bătrân sau tânăr, bărbat sau femeie, grăbit sau nu. Iar din clipa aceea pașii mei s-au grăbit, anume parcă începând căutarea locuitorilor orașului, pe care altfel îi puteam întâlni mereu, în grup sau singuri, la mai fiecare ceas al zilei. Ceasul, ideea cadranului care marca în permanență secundele orașului, acolo trebuia să mă lămuresc. Ceasul căutat îmi arătă însă exact ora de la ceasul meu de mână, deci totul era încă normal. Semafoarele funcționau, magazinele păreau deschise, dar nici urmă de ființă omenească.

M-am oprit și am încercat să înțeleg ce se putuse întâmpla. Nimeni, chiar nimeni nu mai rămăsese acolo? Ce comunicat de evacuare, ce

anunț de care eu nu aveam știință putuseră primi cu toții? Lumina îmi părea deosebit de clară și nici vântul nu mai sufla, tăcerea devenea aproape asurzitoare și aripile ei nevăzute se încolăceau parcă în jurul trupului meu. Lângă mine, pisica se hârjonea veselă cu un câine de pripas care părea și el tăcut în joaca lor.

M-am gândit că am rămas surd. Apoi, ca o încercare, am simțit șoapte nedeslușite învârtindu-se pe lângă auzul meu. Mă speriasem puțin, dar nici o vedenie de ființă umană nu mi se arăta. Pășii mai înainte și intrai într-un supermarket, care era deschis și complet pustiu. M-am învârtit printre rafturi, am ocolit casele de marcat, am deschis sertarele lor și am văzut teancurile de bancnote, mărunțișul monezilor strălucitoare și mici și nicăieri nici un paznic. Camerele de supraveghere priveau totul de la locul lor de ochi permanent. Am urcat pe scara personalului. Sus, am privit singur monitoarele de pază, holurile pustii, birourile scumpe ale directorilor. Am ridicat receptorul unui telefon de birou și am ascultat aceeași tăcere pe care o auzi ascultând o scoică a mării. Pășeam cu sprâncenele ridicate a uimire, încă nu mi se părea cu putință. Un

televizor deschis își arăta puricii lipsei de emisiune, iar energia electrică încă exista. După mine, pisica și câinele, singure făpturi întrupate în însoțitori ai pustiului.

Mă gândeam că vor reveni. Mă gândeam că va fi noapte. Un loc în care să mănânc. Am ales cel mai scump restaurant, acela în fața căruia poposeau de obicei limuzine luxoase, purtând în pântecele lor ființe care îmi fuseseră totdeauna necunoscute și străine. Parcate la intrare, stăteau tăcute, clipind în luciul lor, cu câte o ușă deschisă, goale și părăsite. Nu m-am așezat la nici o masă, ci am căutat bucătăria. Am făcut o salată mare de legume proaspete, în timp ce pisica și câinele se înfruptau cu bucăți de carne gata de preparat. Foamea stârnită de jumătatea aceea ciudată a zilei își făcea de cap. Nu mai gândeam, mă bucuram de masa aceea, singur cu cei doi prieteni.

Am ieșit și am simțit din nou vuietul de șoapte nedeslușite care mă alunga de acolo. Percepția mea era sumară, nu puteam deslușî cuvinte, deși păreau voci distincte, dar într-o limbă atât de amestecată cu altele încât îmi era de neînțeles. Se zbăteau ca duhuri străine în preajma mea.

Am înțeles atunci că poate fusesem pedepsit să ascult toate veșmintele acestea omenești, singure urme lăsate în oraș de cei care îl abandonaseră.

Seara aceea am petrecut-o pe străzile pustii. Hoinăream împreună cu pisica și câinele la întâmplare, fără să mai caut nimic. Simțeam apropierea visului care trebuia să continue și o pasăre cu pene albe mă conducea încet către somn.

Ziua a doua

În noaptea aceea, pe care am dormit-o în patul meu, în camera mea, fără vecinii care de obicei trebăluiau cu zgomot până târziu în noapte, am primit un alt vis. Îmi apăru cu un glas subțire pisica și îmi spuse că ea este iubita care nu mă va părăsi niciodată, nici în cele mai desăvârșite liniști ale mele. Câinele mă privi îndelung și îmi spuse că el îmi va fi alături mereu, așa ca tatăl meu și deopotrivă ca mama mea. Uimirea din vis mă făcea să tac și printre vocile lor mi se părea că zăresc șirul lung de oameni, așteptându-mă, așezați în rândul lor, fiecare cu cărțile în mâini. Peste imaginea luminii din vis, pasărea cu pene albe îmi alunga orice urmă de teamă cu aripa ei.

Am început din nou să primesc oamenii care îmi dăruiau cărțile lor, dar eram mai liniștit și știam că în visul acesta îi pot înțelege mult mai bine, oricât de grele erau cărțile fiecăruia din ei. Nu mai plecau în ceață, ci rămâneau alături de mine, așa ca și cum ar fi așteptat ceva. Unora le răspundeam și ceilalți așteptau liniștiți la rând, dar eu nu îmi auzeam cuvintele. Păreau mai blânzi și mai curioși decât în noaptea trecută. Mă bucuram să simt că așteptările lor se împlineau cumva. Cărțile pe care le primeam nu mi se mai păreau grele, iar cu fiecare carte primită sarcina mea devenea mai ușoară. Una din legile stranii ale visului făcea totul să fie invers, greutatea cărților din noaptea trecută lipsea acum cu desăvârșire. Am stat mult timp acolo, am primit cărți și am răspuns fără glas multora dintre cei așezați la rând. Obosisem. Aproape fără să-mi dau seama, pisica îmi aduse trezirea în dar, așa cum făcea în fiecare dimineață, mângâindu-mi obrazul.

Trebuia să încep din nou, așa cum îmi propusesem. Nici un plan nu puteam alcătui însă, din pricina singurătății mele de Robinson în orașul golit de oameni. Simțeam că va trebui să duc un fel ciudat de luptă, de descătușare de toate cele lăsate în părăsire

acolo de locuitorii plecați. Orașele mari ale lumii, cele cu câteva zeci de milioane de locuitori, mi se păruseră dintotdeauna a fi un furnicar straniu, aproape infernal de oameni, de mașini și de singurătăți involuntar însumate. Locul unei fugi nesfârșite a fiecăruia de el însuși, locul unde nu este îngăduită o clipă sau un cer al singurătății. Iar lucrul acesta ducea inevitabil la o mare singurătate colectivă. Un loc în care fiecare lăsa, fără să-și dea seama, o urmă asemănătoare celor mult prea apropiați. Înghesuiți între ziduri înguste de beton cu multe etaje, alcătuiau organele acelei imense singurătăți, ființa numită oraș. Orașul, o ființă fără alt trup văzut decât mormanele de gunoaie, de obiecte moarte, devenite inutile, peste care plutea un suflet încă agonizând în șoaptele ce nu-mi dădeau pace.

Mie mi se părea că îmi fusese repartizat locul acesta devenit pustiu. O luptă, un fel de dezinfecție a fantasmelor părăsite acolo de locuitorii fugari. Simțeam că îmi cereau cumva asta, în ciudatul chip al viselor primite de mai sus. Poate că noaptea mi se arătau toți cei plecați și îmi cereau astfel ajutor. Mă întrebam unde plecaseră cu toții, în ce altă și

îndepărtată felie de spațiu. Mă întrebam dacă sunt în stare să fac treaba asta. Presupuneam că da, altfel nu aș fi primit-o.

Apoi, pentru ziua aceea, m-am liniștit cu înțelegerea aceasta. Pasărea cu pene albe, câinele și pisica îmi zâmbeau aprobator din apropierea ființei mele, fără nici o urmă durere în piept.

Ziua a treia

Ziua care a urmat a ținut mult, pentru că îmi era dat să văd cum casele, mașinile, toate cele uitate acolo, veșminte fără oameni, se topeau în sucul timpului. Ceasul orașului începuse să ticăie în alt ritm, acela al zodiei începutului, berbecul. Cerul își schimbase culoarea într-un albastru cum nu se poate mai curat. Păsările cu pene albe se adunau în stoluri din ce în ce mai mari, dar cel mai însemnat lucru îmi părea a fi o invazie verde crescînd de peste tot. Copaci și plante noi creșteau libere, răsturnând mașinile ruginite cu rădăcini viguroase și puternice, se hrăneau cu crengi noi întinse spre cerul atât de curat. Casele se năruinau una după alta și zidurile deveneau mai fragile, căzând unul câte unul. Acoperișuri mari de tablă, de țiglă sau beton cădeau adesea

și încă nu făceau nici cel mai mic zgomot. Cel mai greu se lăsau topite armele, multe, neînchipuit de multe. Mă întrebam de ce nu le luaseră, apoi mă bucuram că plecaseră fără să le ia cu ei. Știam că până la urmă seva noului timp le va schimba și pe ele. Nu se putea altfel. Păsările se cuibăriseră deja în copacii proaspeți, prin ruine răsăreau flori cum nu mai văzusem vreodată. Praful atâtor mii de obiecte uitate, atâtor urme de gânduri, al atâtor suferințe, devenea un sol cum nu se poate mai fertil pentru noile ființe care populau orașul.

Mă plimbam și simțeam transformarea aceasta completă, de neînvins. Bancnote din toată lumea, în mărimile și culorile lor, răvășite de vântul mut și fără timp, se rostogoleau pe străzile crăpate. Nu mai ajutau la nimic și pe nimeni și simțeam că privesc numai eu urmările unui război încheiat abia acum. Singur martor al noii alcătuiri, poate că trebuia să scriu o cronică a tuturor acestor schimbări. Cine ar mai fi citit-o însă? Trăiam din ce în ce mai clar cu senzația că e necesar ca totul să se întâmple numai așa. Prietenii mei tăcuți păreau să-mi dea dreptate.

Singurătățile părăsite acolo, miile de gânduri și de fapte depozitate în orașul părăsit, miile de

voci care încă îmi înconjurau timpul plimbărilor lungi, toate acestea îmi erau dăruite în chip nevăzut. Mă întrebam ce va fi când valul de nestăvilit și înnoitor al plantelor își va fi încheiat lucrul, când vântul va avea din nou glas în frunzișul lor, când păsările se vor mai putea naște din cânt. Voi fi ajuns și eu o ruină cu trupul îmbătrânit în ziua aceasta, cea mai lungă, începută odată cu ultimele zile din pești și ajunsă la capătul unui veac de vis călăuzitor. Îmi va fi renăscut sufletul în ordinea nouă, de dincolo de orice închipuire omenească.

Poate cărțile celor dinaintea mea trebuiau rescrise, în alt fel, în locul acesta tăcut, cuprins de pacea liniștirii. Cum să știu eu ceea ce va aduce ziua a patra, a cincea, urmând șirul destinat lor? Nu aflasem încă minunatul lucru al necunoașterii viitorului, mă bucuram încă de cercetările prin inima schimbărilor din jurul meu, iar dacă plecaseră cu toții era poate din pricină că simțiseră și ei ce dezastru îmi lăsaseră moștenire. Timpul lor ticăia din ce în ce mai slab, știam că lumea celor părăsite trebuia să se schimbe. Un ticăit al altei inimi, a celui călător prin vise viitoare, vor primi în dar de la mine.

Nu îmi păsa de ceea ce urma să vină. Știam deja că făcusem bine și durerea din inimă îmi

amintea doar că odată, de mult, în ultimele zile ale zodiei peștilor, uitasem că așteptarea retează orice început, de orice fel ar fi el. Uitasem, dar aflasem cum clipa fusese sâmburele de timp lăsat pentru mine, uitat poate din neștiință, poate din greșeală, de cei ce părăsiseră orașul acesta.

Mă gândeam uneori cu tristețe la locurile pe care le aleseseră pentru a duce mai departe ceea ce lăsaseră aici. Dar simțeam că peste tot, în toate cele care urmau părăsirii, mai sosea totdeauna un călător care primea în dar menirea de a rescrie lumea cu singurele semne rămase după plecare. Călătoriseră și ei, locuitorii, către clipe noi, fără a-și fi dat încă seama de asta. Martorii tăcuți ai semnelor veneau întotdeauna, fie că erau păsări, pisică ori câine, vânt sau șoaptă. Semnele părăsirilor se schimbau în frumoasa pădure ce crește, în aerul ei curat și vântul care va foșni cândva prin frunzele vii. În miezul acelei clipe, păsările cu pene albe îmi vor duce ființa în visul viitor. În lumea pe care am rescris-o pe ruinele părăsite ale altor oameni. Singur cu pisica, câinele, pasărea și o altă bătaie a inimii.

Cuprins

A patra toamnă 5
Vinul alb 11
Galeria 18
Fiul lui Petre 27
Interogatoriul 35
Pantofii 42
Regele nopții 50
Trei pași 57
Întâlnirea 74
Vioara 83
Marmură neagră 90
Zodia nopții 99
Orașul *107*

În colecția Proză Contemporană
a Editurii **Bibliotheca** au apărut:

- Alecu Vaida Poenaru, *Pavană pentru dragoste şi adevăr*
- Alexandru George, *Dimineața devreme*
- Mircea Horia Simionescu, *Târgovişte – scurt excurs sentimental*
- Alexandru George, *Caiet pentru...*
- Mircea Horia Simionescu, *Cum se face*
- Virgil Necula, *Medic în lumea contemporană*
- George Coandă, *Clipa şi istoria*
- Alecu Vaida Poenaru, *Şansa*
- Alexandru George, *În treacăt, văzând, reflectând*
- Ioan Vişan, *Capcane pentru ochi deschişi*
- Theodor Nicolin, *Târgovişteа mea*
- Alexandru George, *Consemnări în curs şi la fine*
- Mihai Stan, *Clone*
- Alecu Vaida Poenaru, *Între două lumi*
- Dumitru Radu Luca, *Poveste simplă şi duioasă*
- Mihai Gabriel Popescu, *Scrieri din trecut*
- Gheorghe Penciu, *Nemuritorii*
- Costache Olăreanu, *Fals manual de petrecere a călătoriei*
- Emil Stănescu, *Cameleonul*
- Theodor Nicolin, *Periplu târgovişteаn (vol I şi II)*
- Victor Davidoiu, *Destin şi pasiune*
- Mircea Horia Simionescu, *Asediul locului comun*
- Rodica Anca, *Dedelhi jurnal*
- Emil Stănescu, *Strada Quinet şi eu sau Între Litere şi Arhitectură*
- Alecu Vaida Poenaru, *Firava lumină a zorilor*
- Mihaela Ciocodeică, *Mixtum compositum sau Cum se fabrică un roman cu Dracula*
- Corneliu Popescu, *Bulevardul Castanilor*
- Gheorghe Petcu, *O viață de preot*
- Corin Bianu, *Zidul cel mai lung (roman de dragoste)*
- Mircea Horia Simionescu, *Vârstele*

- Dan Gîju, *Fantomele nu răspund la salut*
- Gheorghe Duță-Micloşanu, *Masa „hoților". Povestirile vânătorului*
- Corin Bianu, *Agrimin şi încă ceva (metaroman)*
- Mihail Iurcu, *În umbra cortinei politice. Dulce şi amar*
- Dan Gîju, *Şi pace va fi în inima mea*
- Alexandru George - *Simplex*
- Mihail Iurcu - *În umbra cortinei politice. Confesiuni neterminate*
- Victor Davidoiu - *Tatina. O cronică de familie*
- Nicolae Neagu - *Apologia preludiului*
- Niculae Ionel - *Scrisori din toate zilele anului*
- Valeric? Nițu - *Plouă în hohote*
- Grigore Dominte - *Pelerin într-o lume nebună*
- Mircea Bădoiu - *Dincolo de Arcadia*
- Mihai Stan - *Paradis o Ie?irea din Paradis*
- Viorica Vlad-Ghica - *Zoopovestiri*
- Ion Sorin Ivaşcu - *În suavul azi*
- Victor Davidoiu - *Mona*
- Mihail Iurcu - *În umbra cortinei politice. Valet cu dame. Jocuri murdare*
- Victor Davidoiu - *Focul aspirațiilor înalte*
- Corin Bianu - *Văcăreştii la amiază*
- George Toma Veseliu - *Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin*
- Dan Gîju - *Femeia ca obiect de studiu*
- Ionuț Cristache - *Emo-kids şi efectul de lac în AMERICA*
- Mihai Stan - *Exodul. Clone 2*

Puteți comanda aceste titluri la adresa Editurii **Bibliotheca**, str. Nicolae Radian, KB 2/3, Târgoviște, cod 130062 sau prin **e-mail: biblioth@gmail.com**

Pentru informații suplimentare, inclusiv prețul, puteți accesa site-ul **www.bibliotheca.ro** sau ne puteți contacta la 0245 212241.

Plata se face ramburs la primirea coletului. Rabatul este de 15% pentru o comandă de minimum 3 exemplare. Taxele poştale sunt suportate de editură.

În atenția librarilor şi difuzorilor de carte

Contravaloarea timbrului literar, în valoare de 2%, defalcat din prețul cărții, se depune în contul Societății Scriitorilor Târgovişteni RO30RNCB2500000423910001 deschis la BCR Târgovişte. TVA 9% se adaugă la prețul prezentei lucrări.